

చై నాబజారుకొద్దు, మది

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును
ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలకత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పందెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

వెడ్డ కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది. అన్నిరకముల ధోవతులు, చీరలు, వర్తింపులు, కోటింగులు, జెడ్డీట్టు తువాలీలు, పలుమాదిరిల ఖద్దరు వస్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దినము 1-కి వెయ్యి గజముల గుడ్డ తయారగుచున్నది. ఖచ్చిత చాలావాటాలు గుప్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి. వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు లేనుగు భావలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్త, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

తూర్పు బంగాళపు పంచదార మిల్లులు లిమిటెడ్

55, ఎజ్రావీధి, కలకత్తా

123

ఇప్పుడు మాస్పియులో ముఖ్యమైన భాగము పరిష్కరింపబడినది. ఆసాం, సాదియా సరిహద్దులలో మాజానాఖాతి అనువోట కంపెనీవాని చెరుకువాటుకు 5000 యెకరముల (వై గా) భూమిని ఒకటిగా కొనిరి. ఈసంవత్సరము మేము చాలు ప్రారంభించితిమి జాతీయప్రయోజనమునకై తమధనము వ్యయము చేయు నవకాశములేక దాచియుంచిన భారతా వ్యులు త్వరపడి యీకంపెనీలో ధనము పెట్టి పాలుగొని భారతదేశములో ముఖ్యముగ నవసరముగ గావలసిన పరిశ్రమాభివృద్ధికి కొద్దవలయును.

భారతీయ లుమాత్రము వాటాలను 3 నెలలకరకుమాత్ర మిప్పుడు కొనవచ్చును. వలయు ధనము చేకూరకున్నచో, దీనిని బ్రిటిషుదీవులలోన, ఆమెరికాలోన చేకూర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును. అందువలన యిండియాలో మంచి ఉపయోగకరమగు లాభమును దెచ్చు పరిశ్రమాభివృద్ధి భారతదేశములో సమకూరు నవకాశము జారవిడిచినవారగుదురు. అంచుల వార పిదప పశ్చాత్తాపము నొందవచ్చును.

ప్రాసెక్యూటరును, దరఖాస్తుఫారములకును మ్యానేజింగు యేజెంట్లు మెస్సర్సు యస్. యస్.

డిక అండు కంపెనీ 55 యెజ్రావీధి, కలకత్తా యని వ్రాసికొనవలయును.

Agents, Messrs S. S. Dean & Co., 55 Ezra Street, CALCUTTA.

నోటీసు

ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు హౌసు” కీల్వకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాసెక్యూటరును ప్రచురించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజమహేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 45 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డితో కాగితములను, వెదురునుండి కాగితపు గుజ్జును తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగు నవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజ్జును కాగితములుగా మార్చుటయు, అట్లగు తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రత్యేకమైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసికొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరపనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామానులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 30,00,000 లకు హెచ్చింపబడినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాసెక్యూటరును ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫోర్డు హౌసు,” కీల్వకం, మద్రాసు.

బ్రిటిషు గ్వయానా

పండిత వెంకటనారాయణ తేవారీగారు

బ్రిటిషు గ్వయానా భారతీయుల స్థితిని గూర్చి ఆస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్ పత్రికలో ఇట్లు తెలియజేసిరి:— గ్వయానాలో మేము జేసిన విచారణను గూర్చి ఏమియు తెలియజేయ న. మేము జేయదలచుకొన్న సిఫార్సులను నూచింపను. మేము బ్రిటిషు గ్వయానాలో 8 వారములుంటిమి. ఇండియాప్రభుత్వమువారు కోరుటచే బ్రిటిషువారు భారతీయుల నైతిక విహిక విశ్వస్యములను కనుగొని బ్రిటిషుగ్వయానాలోనున్న భారతీయుల సౌకర్యములతో పోల్చిజూచుటకు బ్రిటిషువారు ఇంకొకవారముగడిపితిమి. భారతీయులు నూటికి 45 మందిగలరు. స్త్రీలు నూటికి 30 మంది తక్కిన 15 గురు యూరపీయనులు, పోర్చుగీసు, చీనాదేశీయులు 18000 మంది అది కావులుగూడ గలరు. వీరి పేరు బతుక్కు భారతసంఘములో నున్న స్త్రీ పురుషులలో నూటికి 80 మంది స్త్రీలు గలరు. ఆచటనే బుట్టిన భారతీయులసంఖ్య నూటికి 67, వీరు పూర్వచారపరాయణులు. తమ నాగరకమునే ఆవలంబించుచున్నవారు. భారతీయులయెడ వీరి ప్రేమ జాలికరము. చాలమంది భారతీయులు పంచదారతోటలలో పనిచేయుచున్నారు. మరికొందరు ధాన్యపు క్యకసాయమున స్వంతముగ సాగించుచున్నారు. ప్రస్తుతము కొందరుడు కాణదారులుగూడగలరు. వీరిసంఖ్య ముందు హెచ్చుగ నుండును. ప్రభుత్వ కొలువులో గూడ కొందరు గలరు.

1919లో బ్రిటిషు గ్వయానావారు డాక్టరు న్యూకం గారి యధ్యక్షతక్రింద ఇండియాగవన్న మొటువారికి ఒకవిధానమును తయారుజేసి రాయబారమునంపిరి. బ్రిటిషు గ్వయానా ప్రభుత్వమువారి రాయబారము సంగీకరించలేదని మాకిప్పుడు తెలియజేసిరి. గ్వయానా ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన విధానమును పరిశీలించి ఇంకొకదానిని తయారుజేయుమని ముమ్మలను గోరి వైవిధానమును గ్వయానాప్రభుత్వమువారు 1920 లో ఇండియా కార్యాలయమున క.పిరి. మేము తయారుజేయు విధానము నాధారము చేసికొని చూడవలసిన వింటిమి. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి అందరి యభిప్రాయముల నరయగోరి. బ్రిటిషుగ్వయానాలో ఆర్థికదుస్థితి దుర్భరముగ నుండుటచే తక్షణము వలసబోవుటకును ప్రార్థించుటకు చర్చించ దలచుకొనలేదని రూఢిక తెలియుచున్నది. ప్రతి దినము వందల కొలది భారతీయులు మాదగ్గరకు వచ్చి వారి డిస్థితులను తెలియజేయుచుండిడివారు. పంచదార పరిశ్రమలయములబోయి ఆవ్యవసాయపథలతో సంప్రతించితిమి. దీనికి గ్వయానా ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడిరి. కూలీలతోగూడ ప్రస్తాపించితిమి. వ్యవసాయము వీరికి ఉచితముగ గృహపసతిని వైద్యసహాయము నిచ్చుచున్నారు. ఆచటనున్న ముఖ్యసంఘములతోనుచ్చటించి వారిముఖ్యప్రాయములను కనుగొంటిమి. మా విచారణకు సంబంధించిన విషయములను తెలిసికొంటిమి. వలసబోవుటనుగూర్చి అందరును ఖుషిగరించిరి. ఓటర్లజాబితాలో నూటికి 40 మంది గలరు. నూటికి 12 చీనావారు పోర్చుగీసువారు కలరు. 8 గురు ఇతర వర్ణముల వారు. నూటికి ఒక్కభారతీయుడు గలడు. 65 ఏ.డ్లకు ఒక్కభారతీయుడు కంట్రెరుడు పోలిసికోర్టు సభ్యుడాయెను. బ్రిటిషు గ్వయానాలో హిందువులు కష్టములను కాలిపుటకు అధికారము లేదు. విద్యాధికృత చాల తక్కువ. 1876 నుండి నిర్బంధముగ ప్రారంభ విద్యాశాసనమున్నను విద్యాధికృత తక్కువగానేయున్నది. పాఠశాలలన్నియు దాదాపుగ మతబోధకుల పాలనములోనే యున్నవి. బ్రిటిషు గ్వయానానుండి వలసబోవు విషయమును చర్చించుటకు ప్రారంభించినను లేకున్నను మనలోకొందరు విద్యాధికులు ఇచటకి బోయి విద్యావిషయమై ప్రోత్సాహమొసకలయునని నాయభిప్రాయము. నైతికాభివృద్ధికిగూడ తోడ్పడవలయునని నాయుద్దేశ్యము. మేము బోయిన రాయబారమునకు ఈ యభిప్రాయమున కెట్టి సంబంధములేదు.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇల్లకడలకనే తెలుగు మార్పుచేయు నేర్పుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రోస్పెక్టుస్సు నిమిత్త మదాబిల్గ్ పంపించండి!”

(13) ఇళఫర్వేషక్ బ్యూరో, కాకినాడ.

ఏల వృధాశ్రమ, నష్టము, ఉరువే పోగొట్టుకొనుట.

మరియొక స్థలమునకు పోవుటకు మునుపు మామవుట ఒకసారి వచ్చి పోగొడవను.

చేసి యిగ్నబడును. ఒకసారి మావద్ద ఆర్డరు యిచ్చినవారు మ రెప్పుడును మావద్దకే వత్తురు. లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ, (189)

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ కత్తులు. తై సెన్సు లేదు. ప్రతిదినము వదలు ఖర్చు. ఒకటి తెప్పించి మాచిన దానివిలువ మీకే తెలియగలదు. వెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలని గాని, ఎక్కువ ధరలని గాని కావలసియెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజి వగైరా వేరు. (8785)

భారతవస్తుభవనము - బెజవాడ.

సిఫ్లిస్, సెగరోగముకు (157) పూ చీ యై న బే వ ధ ము

ఎట్టి విధ సిఫ్లిస్, సెగరోగములచే స్వయముగా ననుభవించుచున్నను, లేక వంత పారంభముగా అనుభవించుచున్నను, 7 దినములలో పూర్తిగా కుదురు. కుదురని పక్షమున రెండింటిలై వైకము వాపనియ్యబడును.

సెగరోగనివారణి వి. పి. ఖర్చుతో సహా బుడ్డి 1-కి రు 3-0-0 సిఫ్లిస్ బేవధము " " " " " " 4-8-0

ఈ త్రైకములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJEE,

P. O. Ramtaul,

Darbhanga North Behar

చరక సంహిత

సూత్రసానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో

తెనుగున

అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది

776 పుటలు - రూ 10 లే.

కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.

వలయువారు: డాక్టరు ఆచంట య్యోపతి బి. ఎ. ఎం. బి. సి. యం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లమిటేడ్)

19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు - మద్రాసు

అని వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము

తలనెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది

ఇతర ఏ విధమైన నెప్పలను కూడ

మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

16 వ నియోగి మహాజనసభ నిడదవోలు

1922 సం॥ రం॥ జూన్ నెల 10-11-12 తేదీలు

సభాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిన బ్రహ్మశ్రీ ఆచంట వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారి కార్య బంధుత్వముతో జూన్ నెల తే 8 ది గురువారమురాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు నిడదవోలు షేషనలో దిగిగానే సన్మాన సంఘమువారును శ్రీ॥ డై॥ కోటిశ్వరశర్మ శాస్త్రిగారును కావలిలను పట్టాభిరామ శర్మ పాకయాజిగారును ఇతర బంధుమిత్రులును శుభవాద్యములతో సేదబొన్న చక్కని వల్లెపువ్వుల దండను వైచి శ్రీ వారిని గౌరవించి. యొక మోటారుబండిలో వారిని నుభాసీనుల గావించి వాద్యములతో గాలి దీపములతో నూలేగించి యుత్సాహ పూరితుల గావించి వారికై నిర్ణయించిన విడిదిలో దింపిరి.

9-వ తేది నాడు కొంతమంది ప్రతినిధులు దయచేసిరి. నాడు సాంఖ్యాయన శర్మగారు తమ్ము దర్శింప వచ్చిన బంధు మిత్రుల దమ ప్రతిభా విశేషమున నానందింపజేయుచు బ్రొద్దుగడిపిరి. కార్యభారములచేతనో, యదానీతతనో, యభిమాన లోపమునో, సభకు సన్మానసంఘమువారు తలంచి నంత మంది రాలేదు.

తే 10 ది మధ్యాహ్నము మూడున్నగంటలకు సభ ప్రారంభమయినది. ప్రభుధమమున శ్రీ కోటిశ్వరశర్మ శాస్త్రి గారును, కొలవాసి రామచంద్ర శ్రాంతియు వేదోక్త ప్రార్థన మును స్వరయుక్తముగ జరిపిరి. ఇతర కాఖా బ్రాహ్మణులు కూడ సభ నలంకరించిరి.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ఆచంట నూర్యనారాయణ సాంఖ్యాయన శర్మగారు స్వాగత సమితివీక్షమున వచ్చిన ప్రతి నిధులకు స్వాగతంబొసంగి ప్రస్తుతము నియోగి బున్న స్థితిగతు లను విపులముగా విమర్శించి తెలిపి సభ చేయవలసిన కార్యముల నూచన దెల్పించు మహాపన్యాసము గంభీరవాదముతో స్పష్ట ముగా జరిపిరి. పిదప బ్ర॥ మ॥ వల్లూరి నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు బ్ర॥ మ॥ ఆచంట వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారి సభ క్రాసనాధిపతిగ నుండుట సమంజసమని ప్రతి పాదించగా బ్ర॥ మ॥ తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావు పం తులుగారి ప్రతిపాదనను నామోదించగా శ్రీ డై॥ కోటిశ్వర శర్మ శ్రాంతిగారు బలపఱుపఱగా సభ్యులందఱు టేకగ్రీవముగా నంగీకరించిరి.

సభాధ్యక్షులు తమ స్థాన మలంకరింకగానే కర్పూర హారమువేసి గౌరవించిరి. పిదప సభాగ్రాసనాధిపతులచేచి క్రాశ్యనాదముతోడ దమ పారంభోపన్యాసము చదివిరి.

ఆంక నిర్ణయసభ ప్రత్యేకముగా నేర్పాలుచేయుటకంటె వచ్చిన సభ్యులందఱును చేరి చర్చించి తీర్మానముల నిర్ణయించుట శ్రేయమని తలంచి యవ్యుహాసభనే యంక నిర్ణయసభగా మార్చిరి. వాటినినను సాయంత్ర మాటున్న గంటలవఱకు సంత ములు చర్చించి నాటికి సభ చాలించిరి.

మఱునాడుదయమున 9 గంటలకు సభ ప్రారంభమై మధ్యకాలమున గాంత విశ్రాంతితో సాయంత్ర మయిదున్నగంటలవఱకు జర్జనీయాంశముల సభవారు చర్చించినపిదప మహాసభవారు కొన్ని తీర్మానములను తీర్మానించిరి. వచ్చిన వారందఱు బ్రాహ్మణసభ యవసరమని యంగీకరించుచు నియో గి మహాజనసభను తీసివేసి బ్రాహ్మణసభ స్థాపించవలయునని కొందఱును, నీని తీసివేయుటకంటె నిదియే బ్రాహ్మణ మహా సభను కూర్చుటకై యత్నించుట మంచిదని కొందఱును, ఇతర కాఖాబ్రాహ్మణుల నాహ్వానింపకయే నియోగిమహాజనసభను బ్రాహ్మణ మహాజనసభగా మార్చుటకంటె వారిసందటి నాహ్వా నించియు నితర కాఖా బ్రాహ్మణ సభలవారి నాహ్వానించుచు నొక బ్రాహ్మణ మహాజనసభ నేర్పఱుపట యుక్తమని కొందఱును వాదించుదొడంగిరి. తుదకు నియోగి మహాజనసభ తీసి వేయుటకు సభ్యు లంగీకరింపలేదు. ఈ తీర్మానమే యెక్కువ కాల మాగ్రమిచ్చినది.

తే 12 ది సోమవారమునాడు దుదయమున గూడ సభ కూడి కొన్ని తీరుమానములు తీర్మానించిరి. శ్రీ కోచ్చెరకోట బంగారమ్మగారి ఫండును స్వాధీనములో నుంచుకొని పనిచేయు చున్న బ్ర॥మ॥ చిత్రపు వెంకటాచలము పంతులుగారు తాము నఱించుచున్న పనినిసూచి రిపోర్టుపెరిరి. అది సభ్యులకు విని పింపబడినది. వారు చేయుచున్న పని మిక్కిలి యుక్తముగ నున్నదని సభ్యులు కొనియాడిరి. పిదప బ్ర॥ మ॥ వల్లూరి నూర్య నారాయణరావు పంతులుగారు సభాధీశుని యనుమతితో

బ్రాహ్మణ మహాజనసభావత్సరము గూర్చియు నియోగి మహా జనసభయొక్క యనావశ్యకతనుగూర్చియు ప్రస్తుత కాలస్థితు లనుగూర్చియు, బ్రాహ్మణకన్యగుగూర్చియు విపులముగా నుప స్యసించి ప్రభుధమున బ్రాహ్మణమహాసభ గోనావరీతరమున గో పురీ పుణ్యక్షేత్రమునగూర్చి యత్నించుమని చెప్పిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు సభ ముగించుచు వెళ్ళుచుండి యభిప్రాయానుసారముగా నియోగి మహాసభ నిలిపినది గాని యాది చేయవలసిన పని విశేషముగా నున్నదనియు దానినై సభి మాముంచి నియోగిలలో ప్రముఖులు ముందగువైచి కాఖకు మార్గము జూపవలయుననియు, కేవల తీర్మానములు పనినెయి నేరవనియు, బ్రాహ్మణ మహాజనసభ యవసరమనియు, అంత కాఖా వివాహములనై సభలో జరిగిన చక్క చూడగా గాం తమంది కవి యిష్టములేకపోయినను కాలక్రమమున నందఱంగీ కరింపకపోయెను, ఇదిగఱకే యట్టి వివాహములు జరుగుచున్న వని యుదాహరణములతో జూపించి, ప్రత్యేక కాఖాసభలు ద్వేషమున కంతమాత్రము వోటియగూడదనియు బహువిధ ముల వివిధాంశములగూర్చి ముచ్చటించిరి.

౧౬ వ నియోగిమహాజనసభా తీర్మానములు

౧. దేశమునందలి యాక నైతిక పాఠశాలకై స్థితిని, బెంపాదింపజేయుటకు కర్షకవస్త్ర నిర్మాణము, ధాణ్యము, జాతీయ విద్యయు ముఖ్యసాధనములు. కాబట్టి వానిని సర్వవిధ కాంతకర్షకులతో బ్రోత్సాహపఱుచు కీసభ వారుతీర్మానించు చున్నారు.

౨. ప్రస్తుతదేశ కాల శరస్థితుల ననుసరించి బ్రాహ్మ ణులయొక్క జీవనోపాధిని, బొన్నత్యమునకును ప్రమాదకర మగు స్థితి సంభవించుచున్నట్లు కనఁబడుచున్నది. కావున నాధి క నైతిక పాఠశాలకై విషయములందన్ని కాఖల బ్రాహ్మణుల యొక్క ధైర్యమత్యే షేమలాభముల నభిగృహిచేయుటయు, అభి వృద్ధికి సహాయపఱుటయు నీసభవారి ముఖ్యోద్దేశములని తీర్మా నింపదమయినది.

౩. నియోగులకు వృత్తులు (జీవనోపాధికి) కల్పించుట యవసరము. కావున కృషి వాణిజ్య పరిశ్రామికాది వృత్తులకై వలయు ధనసహాయము లభించుటకు గాను ప్రతి మండలమం దొక్కొకసెధి భాగముల పద్ధతిని స్థాపింపవలయుననియు, ఆసెధి నడిపించు విధానము నేర్పఱుచుటకు గాను గి గురు ఒక యువ సంఘముగా నేర్పడి యా విధానము నేర్పఱుపవలయుననియు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౪. ఈ మహాజనసభయొక్క వివిధోద్దేశముల నెఱవేర్చు టకు ధనము కావలసియుండును. కావున నాంధ్రరాష్ట్రములో వివిధప్రదేశములనున్న నియోగుల యాదాద్య సహాయమున లక్షమూపాయల నిధిని సమకూర్చి నియోగులందఱు ప్రయత్నిం పవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౫. నియోగి మహాజనసభ యంతటినుండి యేటేట నక కాశము వెంబడిని జరుపుచుండవలయునే కాని శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి కర్పంతితో గాని యారాధనతో గాని జరుగవలయునను నియమముండరాదనియు, ఆసభవారి వర్ధంతిక గాని యారాధనకు గాని యనుబంధముగా జరగవలసికాద నియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౬ నియోగి మహాజనసభవారు శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి యొక్కయు యితర నియోగి ప్రముఖులయొక్క యు,జయంత్యుత్సవములను ఆరాధనలును, శక్త్యనసారము చేయ వలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౭. ఈక్రింది సభ్యులు నియోగి మహాజనసభా స్థాయి సంఘసభ్యులు గా నుండుటకు తీర్మానించదమైనది.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

అనుభవసిద్ధమగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియింట నుండదగినది

1 కి 1-4-0

౩ - కి - 0-6-0

ఆరోగ్యదగ్గుణము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు

కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది

1 కి 0-6-0 ౨-పి 0-4-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక, ఆరోగ్య, వైద్య, శరీర, నిధాన

వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యప్రతిక,

(2) చందా రు 2-8-0

వై రి లి ఏక కాలమందు కోరినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము.

ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, వెలిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ఫిజి రాయవారము

భారతీయుల దుస్థితి

గాంధీమహాత్ముని ప్రతిభ

వెంకటపతి రాజుగారి యుపన్యాసము

భారత ప్రభుత్వమున ఫిజికి రాయవారములలో నొకరుగు వెళ్లిన భూపతి రాజు వేంకటపతిరాజుగారు గడచిన ఆదివారము ఉదయము బొంబాయి మొయలులో మదరాసు చేరిరి.

ఫిజిలో తనపని ముగించుకొనిన తరువాత రాజుగారు ఇంగ్లాడుకు వెళ్లి కల్యాణియుల ఆస్తిను ఆధికారులతో సంప్రదించిరి. ఫిజి నివేదిక యొక్కను నిర్ణయముగలదు. కాని యూరోపియను, భారత, ప్రభుత్వములకు ఏకాభిప్రాయములే యున్నారని ఫిజికి వలస వెళ్లినవయ్యె రాయవారము అనూహలాభి ప్రాయము నొసగులేదని తెలిసెను.

ఆదివారము సాయంత్రము మదరాసు మిలేనాడుల సంఘము పత్తుమన ఇండియన్ రివ్యూ, కార్యాలయమున రా. బి. టి. రంగనాథయ్య ఎం. ఎల్. ఏ. గా రంగనాథపతులుగ నొకసభ జరిగెను. వెంకటపతిరాజుగారును, బ్రిటిషు గయానాకు రాయవారిగ వెళ్లవచ్చునని బి. బి. కేశవశెట్టిగారును ఉపన్యాసముల నొసంగిరి.

ఆగ్రాసనాధిపతి

కేశవశెట్టిగారును వెంకటపతిరాజు గారును తమ సంచారమువలన సంపాదించు కొనిన యనుభవము దేశమునకు మిగిల లాభకరముగ నుండగలదు. వారిరువురు లేని సమయమున నిచ్చుట యశక్త గోష్ఠివిషయములు బరిగెను. భారతదేశమున కైక్యరిజుగుదాయని వెలుగొందు నట్టిస్థితి సంప్రాప్తయ్యెను భారతీయుల లైకమత్యముగనుండ నంతకాలము స్థితి యి. తక్కువ నన్యాయ శక్తుల కచ్చుట నిక్కము. ఈ యొకమత్యము నొన గూర్చుట కేరలేనను బానుకొనవలయును. భారతీయులు తమ స్వదేశమున గౌరవస్థానము పొందనిదే యింతదేశములలోని మన తోడిదేశీయుల స్థితిబాగుదగునని తలచుట వట్టి భ్రమ. ఈ దేశములోనున్న మానవజాతి నుండగలవన్న విదేశములలో మన గౌరవముండగలదని ఆగ్రాసనాధి పతిపలికెను(వినుము.)

వెంకటపతి రాజుగారు.

విదేశములలోని భారతీయుల స్థితి యనుసృష్టికరముగ నున్నది. ఇందుల : సే. కారణములు గలవు. అన్నిటికిని ప్రభుత్వ వారే కారణమని నాటివై వోనెకోపణ చేయుటవలన లాభము లేదు. విదేశములలో కూలి నియములకై భారతీయుల లీజేశము ను కడలిపెట్టి కెల్లియుండుట ముఖ్యమకరము. మాలీయగ వెల్లి యుండుటలలో భారతీయులు తమ గౌరవమును తమప్రతిభను కొల్పోయిరి. కాని ప్రభుత్వమత్యముగనుండెను. భారతీయులు విదేశములలోని తమ యజమానుల కద్దునుసేక యిడుచులకు లోనైరి. అందుకు కిట్టిని యిచ్చటివా రూపొందుకొనుట యైనను దుస్సాధ్యమైరి కారణము. ఫిజికి వెళ్లిన భారతీయులు సామ్యుక్తికముగ నేకరించినవలెనుట వట్టి పొడబాటు. పదివరులైనను వేలపానుల సంపాదించినవారు ఫిజిలో కొందరు. తేక పోలేదు. కాని అట్టివారు కందముండి నైగానుండరు. కొందరు మన వారి ని కొల్ల గొట్టి యే మన వారి ని మోసగించియే ఆసామ్యును సంపాదించిరి. కొందరు ఫిజికి వెళ్లి తమ యాహారమును సంపాదించికోని నదియు నిజము. కాని భారతీయుల నేకులు, ఫిజికి వెళ్లినవారిలో మూడవపాలుకన్న అధిక సంఖ్యాకులు పది సంవత్సరములకైగా పనిచేసియు దరిద్రులుగ నుండుటయు నిజము. దీనిని ప్రభుత్వమువారే యంగీకరించిరి. భారతీయుల నేకుల ప్రవర్తన తిన్నకతమండెను. నీతిబాహ్యులుగ నున్నారు. నిర్బంధప్రాతి భృతి నవలలొకండిన కాలమున అచ్చటి మన తోడి దేశీయులు పడినకష్టములు దుగ్ధరములుగ నుండెను. ఎట్టి కతకహృదయని కై నను ఆ కథలు దుఃఖముగ లిగింపక మానవు. నిర్బంధప్రాత భృతికింప మనవారు పడిన కష్టములను ప్రాయశ్చితన్న వేలకొలది రంభములు పట్టును.

నిర్బంధప్రాతము

హిందూ ప్రభువు రాజ్యవతినిధిగ వచ్చినది మొదలు భారత ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములతో భారతీయులపత్తును కపించి పోగాడుమండిరి. భారతీయులకు సమానస్వత్వము లుండవలె నాయు, ఫిజిలోని భారతీయులస్థితి బాగుగ నుండవలెననియు భారత ప్రభుత్వమువారు తలచి కిట్టికొలది బ్రయత్నించిరి. ఫిజిలోని భారతీయుల దుస్థితి కార్యములను, రెకరెండు ఆంధ్రును

గారు నిర్బంధముగ వెల్లడించిన తరువాత, భారత ప్రభుత్వము వారు మరింత నిర్బంధములతో పనిచేయు వారంభించిరి. ఫిజిలోని స్థితి బాగుపడినగాని యూరకుండుట లేదనియు అందువలన నిర్బంధప్రాతపద్ధతిని తొలగింప వలెననియు వారు బెనరించిరి. నేడు అనిర్బంధప్రాతపద్ధతి యమలులొలేదు. అపద్ధతి లేకున్నను భారతీయులస్థితిమాత్ర మేమియు బాగుపడలేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా “యజమాని-సేవకుడు” చట్టముక్రింద భారతీయులచే పనిచేయించుకొనచున్నారు. ఈపద్ధతిని ఏమాత్రమును సహించగూడదని నాయభిప్రాయము. ఫిజిలో మేము కొలదిదినములు మాత్రమే యుండినను వలసపంపుపద్ధతి మా కేవలంపు లిగించెను. మే మే మాత్రమును దానిని విఫలమృత్యుచేయజాలమని తోచినది.

‘కైవత్’ యజమానులు

ఫిజి కాలనిరాబడి యధికముగ కైవత్ యజమానులవద్దనుండియే వచ్చుచుండినందున, అచ్చటియధికారులు నీటికి కరణాగతులైయుండురు. యజమానులు తమ యిష్టమువచ్చినట్లు బ్రవర్తించగోరుదురు. మేము ఫిజియందు అడుగుపెట్టియు వెట్టకపూర్వమే మా యభిప్రాయములను గాని, మాకర్తవ్యమును గాని కనుగొనకయే, మాతోమాటలాడకయే, భారతకులీల కూలి 2 షి 6 పెన్సునుండి 1 షి 6 పెన్సుకు తగ్గించిరి. షిల్లీలో నుమారు 65,000 మంది భారతీయులు గలరు. వారిలో ననేకులు వెంటనే పనిచేయక సమ్మెకట్టిరి. పాలీక్రామిక సంఘ యజమానుని కద్దకు వెళ్లి ఏలకూలి తగ్గించితి రని యడిగి మరల కూలీని మోచ్చింపుమని వేడగానేడగా, “మేము చేసిన నిర్ధారణను మరల మార్పుచేయ”మని ప్రభుత్వ త్రైక మిచ్చెను. రెకరెండు ఆంధ్రును భారతీనిర్దమమునుగూర్చి యాక్షేపణ గావించియుండుట ఒక పొరబాటని నాతలంపు. ఫిజిలోని భారతీయులు నుమారు నలుబదివేలమంది కలొనియల్ ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుతో స్వదేశమునకు వచ్చుటకు హక్కుగలిగియున్నారు. వారిని పంపివేయవలె నను మాచనలను నుండెను. కాని ఫిజి ప్రభుత్వమువారు సామ్యు లేదనియు, ఒక్కొక్క కూలికి దారి ఖర్చు 16 పానులు మించదనియు చెప్పిరి. సామ్యు లేకున్న భారతదేశప్రభుత్వమునుండి అప్పు ఇప్పించెదనని రాయవారము మేము చెప్పితిమి. కాని కలొని యల్ ప్రభుత్వము వారుదుల కొడవననుగా? భారతీయులందరికొక్కరు తమ కాలనీని కడలిన తమ పరిశ్రమలు అడిగంటునని వారికికృత్యముగ తెలియును. కనుక వారందుల కంగీకరించినవారు కాకు అందుమీదట కరియొకమాగ్రమును నూచించితిమి. భారతీయులకు సమానారణ సమానగౌరవమునునొనగవలెననియు ఇప్పుటికినె కూలివైననె యాభారపడక భాక్త్యముగ నుండుటకు వారికి భూముల నీయవలెననియు మేము కోరితిమి. కాని ఫిజి ప్రభుత్వమువారి కూడనై నిర్బంధముల ఎట్టి ప్రభుత్వమువచ్చుకొనరైరి. ఇప్పుడు నాయుపన్యాసమునందు తెలిపిన యన్ని యంశములను చూర్చియు కలొనియల్ కార్యాలయముతోను, భారత నుగతి కార్యాలయాధికారులతోను చర్చించితిమి. కలొనియల్ కార్యాలయమువారు మేము తెలిపినవానినెల్ల సానుభూతితో నాకించిరి గాని ముందేమి చేయుదుకో చెప్పకాలము. రక్త సంకరము బలవత్తయముగ నుండునుగదా! దానిని మనము భావక ముంచుకొనడగును.

గాంధీమహాత్ముడు

వెంకటపతిరాజుగారు అంతట గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసించిరి. గాంధీగారి ప్రశంసాపూర్వకముగ న్నాస్థిత్యాగమును గూర్చి కిట్టి నేను వెల్లినదేశములలో నెల్ల ముందుగనే వ్యాపించి యుండెను. వేలకొలది మైల్లదూరమున నుండేడి ఫిజియందు గాంధీమహాత్ముని నామమును అతిభక్తితో, గౌరవముతో, స్మరించుచుండురు. (హర్షధ్వనులు) భారతదేశమునకు ముఖ్యముగ నిష్పాదు కావలసినది ఆత్మగౌరవము. మనము ఆత్మగౌరవమును, స్వాస్థిత్యాగమును ప్రదర్శించితిమేని, మనము ప్రభుత్వమువారి గౌరవమును కడయగలగుదుము. ఆత్మగౌరవము, స్వాస్థిత్యాగము మనకు లొపించి యుండునంతకాలము, భారత ప్రభుత్వము వారును మనలను గౌరవింపరు, మరియే ప్రభుత్వము వారును గౌరవింపరు. (హర్షధ్వనులు చెలరేగెను.)

కేశవశెట్టిగారు

వెంకటపతిరాజుగారు విదేశములలో నుండేడి భారతీయులను గూర్చి చెప్పిన యన్ని విషయములతోను కేశవశెట్టిగారు సంపూర్ణముగ కేకిభవించిరి. కాని బ్రిటిషుగయానా, ట్రినిడాడు, రాజ్యముల యజమానులను ప్లాటరులను ఫిజియజమానులకన్న యోగ్యులైనవారు, మర్యాదగ్ధులు. అదియునుగాక ఆ రెండు రాజ్యములలోని విద్యానంతులగు భారతీయులు భారతదేశములోని భారతీయులకన్న ఎక్కువగనే అచ్చటి

యూరపియనులతోటి సరి సమానముగ తిరుగుచుండురు. కలసి మెలసియుండురు. భారతమునందు భారత విద్యానంతులు యూరోపియనుల కిండుమిండుగ అడుగులకు మడుగు లొత్తుకొట్టుండురు. కనుక భారతదేశములోని భారతీయులు ఆత్మగౌరవము గలిగి యుండవలెను. వారు యూరోపియనుల యభ్యాసములను ఆచారములను అనుసరింప ప్రయత్నింపరాదు. స్వదేశములోని భారతీయులు ఆత్మగౌరవము గలిగియుండిననెగాని విదేశములలోని భారతీయులస్థితి బాగుపడదని పిల్లగారు చెప్పిరి.

న్యాయార్థు నగరమునకు వెళ్లి యుండినపుడు, అచ్చటి టైముస్ పత్రికా విలేఖరుడు పిల్లగారిని కందర్శించి గాంధీమహాత్మునిగూర్చియు భారతదేశకృతచరములనుగూర్చియు తెలుపుమని వేడెను. తరువాత, ఇంగ్లాండుకు వెళ్లగా, ఒక సహాయకార్యదర్శియు ప్రశ్నించెను. కాని పిల్లగారు పత్తుత్తరమియలేదు. తాను రాజకీయాంధోళన జరుపుట కమెకాకు వెళ్లలేదని మాత్రము చెప్పిరి.

కేశవశెట్టిగారు తమ యుపన్యాసమును ముగింపునకు వచ్చుచు “నావంటి రాజభక్తి వరాయణుడగు వానినిగూడ” బ్రిటిషు ప్రభుత్వరహస్యపు ఏజెంట్లు కనిపెట్టి వెంబడి తిరుగుచుండిరని.

వెంకటపతిరాజుగారిని కేశవశెట్టిగారిని పుష్పమాలాలంకృతులం గావించిన మీదట సభ ముగిసెను.

పంజాబు కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు సర్ జాన్ మేవార్డు గారు పంజాబులో నున్న సిక్కుదేశవాలయముల తరపున నవంతుల రాయవారమును నేడు ఆచరించెదరు.

వెల సులభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ. రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆద్యలారా! కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపలు సెం 14వ రు కలిగిగంటునట్టి సెం డాకెన్టులు గలిగిన నామేడను అద్దాల బీరునాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాకత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో భుగానా మనుష్యుల యెదుట లాటరుకేయబడను. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యిష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున తినిసీళ్లున్న; వికరములున్న కోరువారు మా యేజెంట్లకల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని లేలునుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల భూములు అయ్యె సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యెలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజెంట్లు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడిను. వివరములు కోరువారు యీక్రింద సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుగుకొనవచ్చును. (189)

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } మేడ హక్కుదారుడు. 1-7-1922.

బాబ్ నన్ జర్నలుపా కెల్లు డై రెక్టర్

జర్మనీలో చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు స్విట్జర్లాండులో గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వెల రు 1-4-0 లు. ఆర్డరిచ్చునపుడు 0-4-0 స్టాంపుతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయబడును.

టి. ఆర్. ఎన్. అండు సన్ను. (132) సోల్ వెల్లింగు ఏజెంట్లు అండు స్టీలుట్రంకులు చేయువారు (ఏ. పి.) ఈగవల్లి అమ్మనుకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

ఏజంటు కావలెను.

ప్రతిముఖ్య పట్టణములోను మా జేషన్లు మొదలగు వాటికి ఆర్డరులు కన్ వాసు చేయుటకు ఏజంటు కావలెను.

మదరాసు కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్ (ప్రిమియర్) 22, బాడ్యూ, మదరాసు.

ఎల్లూరు ప్రెస్సివల్ డివిజన్ కోర్టులో

50 నెం. 207/1922

వాది:—ముత్యాల రంగారావు. సా. పాలనూడెం. ప్రతివాది:—గండికోట వెంకట. సా. కొండవోలు. వాదికి ప్రతివాది వ్రాసియున్న ప్రోపోటు తాలూకు అసలు ఫాయిదాలు రాబట్టుకొనుటకు తెచ్చిన దావాలో ప్రతి వాదికి 3 సార్లు సమముల జారీ చేయించినపుడే తప్పించుకొను చున్నాడు. సదరు దావా 20-7-22 తేదికి వాయిదా అయి వున్నది. సదరు తేదీన ఆ తేదీపూ వున్న యెడల తెలియపర్చుకో వలసినది.

8-7-22 } M. Venkata Ramaiah, Pleader.

నెల్లూరు ప్రెస్సివల్ డివిజన్ కోర్టులో

అసలు నెం. 557 రు 1918

L. A. No. 400 of 1921

వాది:—బొమ్మలూరు లక్ష్మి నర్సారెడ్డి కంపెనీ కార్య నిర్వాహక భాగమును దొడ్ల రామిరెడ్డి.

vs

ప్రతివాది:—కంచనపల్లి వెంకట్రావు.

ఈ నెంబరున వాది దాఖలు చేసుకున్న పిటీషన్ 15-7-1922 తేదికి వాయిదా వేయబడ్డారు. గవక ఆ తేదీ జలు యాన్వయెడల వై వాయిదా జోజునగాని అంతకులోపల గాని కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలసినది.

సి. మా లే కొండయ్య వాది తరపున స్టేడరు.

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

1. చిరట ఆనవ: సర్వజ్వరముల తప్పుక బరిహారు దివ్యా వధము. సీసా రు 2. రు L-4-0.
 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, కుక్షనవ్వుము, కుసుమగోగముల నిర్మూలము చేయు సుదీపిని స్థుభ కులం రు 25.
 3. సిద్ధ మరకరధ్వజ: ఆ కాల జరా ప మృత్యుభయము: కొలగించు అమృతకల్పము 15 పా॥ రు 4.
 4. శంకరతైల: కుష్టు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అనలాక్రమ రు 1.
 5. మంత్ర కవచము: సహజముగ ప్రాకృత సర్వసిద్ధిదాయక మంత్ర వధరసాయనిక ప్రక్రియ. తా. శే. జు 3 అణాలు.
- ఈ కెటలాగు ఉచితము. చూచితిరవలెను. ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవసూరయ్య, మేనేజింగ్ ప్రొప్రయెటరు. (182) మొన్న, బి. యన్. రావు బదర్న వాకి ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

ప్రకటన

కురుక్షేత్ర సంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పరీక్షలు గ్రంథములు ఇందు బాంధవులకు రావాల్సివచ్చునట్లు తెలిసి నిర్ణయించబడినది. కల రు 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామానుజుని నర్తకములను విచర్యనము. ముప్పది ప్రతుల పీఠిక.

రామాయణ యాదృశాలను నిర్ణయించబడినది. పెద్దనూరిశాశ్వతముల సమీక్షకముగా దెలుపబడినది. రామాయణకథ తెలిసినవా రెల్ల జరువదగినది. కల రు 0-12-0.

పలయవాడు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి. (గుంటూరుజిల్లా)

గవర్నరుగారి పర్యటనము

వేటపాలెము

సూర్యమిక పాతశాల శంఖుస్థాపన మహోత్సవము

11 వ తేది ఉదయం విల్లింగ్డన్ ప్రభుదంపతులు సిల్బురి డిపో వేటపాలెము చేరి. కలెక్టరు యాదృశ పర్యటన పోలీసు సూపరెంటెండెంటు క్లిఫ్ఫ గారు స్టేషన్ మాన్ స్వాగతము కౌసరి. దేవాంగమహాజను లనేకులు గుమికూడియుండిరి. బండ బాప య్య శెట్టిగారి సూర్యమిక పాతశాల నిర్మాణము ప్రదేశమున ఒక పండిత వేయబడిన. పుస్తకములు సేకు లచట సమావేశమై యుండిరి. చెన్న పురినుండి సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు, రావుబాదరు పి. ఆయ్యన్న శెట్టిగారు. రా. బి. బి. మోపురపు గారు, పింజల నుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు, ఆచంట నుబ్బారాయు డుగారు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి.

గవర్నరుగారి చరణికి రాగానే కలెక్టరు గోపాలరావు గారు స్వాగతపద్యములు చదివెరి. బాపయ్య శెట్టిగారు స్వాగ తపద్యములు చదివి సమర్పించిరి. గవర్నరుగారు శంఖుస్థాపన మ హోత్సవము జరిపిరి.

సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారి దూషణ

గవర్నరు గారికి వందనము లర్పించుచు సర్. పి. త్యాగ రాయ శెట్టిగారి జిల్లా డిప్యూటీ:— గుంటూరు జిల్లా అసహాయోద్యమమునకు కేంద్రస్థానము గనుండెను. ప్రస్తుతము ఈ ప్రదేశములందు అసహాయోద్యమము సంపూర్ణముగ అంతమైంది యున్నదని గవర్నరుగారి పర్యటన ముగిల విడితెనుగుచున్నది. అసహాయ వాదుల తిత్వని మాటల మోసపోక మానంపుము నిలచియున్నదని సేన సుగర్ముగ చెప్పకొనుచున్నాడు. దేవాంగు లా. గురై నను యాశీర్వదము నందు చేరియుండలేదు. తిరుగ మొలకలెట్టుట అసంభవము కా రాగృహములందు నాయకులు విడుదలై వచ్చినవరుల కొం చము ఇబ్బంది కలగవచ్చును. అయినను దివి కులభముగ పని చివేయవచ్చును.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

పిమ్మట గవర్నరుగారు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి:— బాపయ్య శెట్టిగారు విద్యాభివృద్ధికి గావించుచున్న ప్రయత్నము లందు తోడ్పడుటకు నాకు అవకాశము గలిగినందులకు సంతసించు చున్నాను. బాపయ్య శెట్టిగారు గొప్పవర్తకులై ధనము గడించి తమసంఘపు ఆభివృద్ధికి పాటుపడ ప్రయత్నించుట ప్రశంస నియము. ఈపాతశాల శ్రమక్రమాభివృద్ధి గాంచుగాత యని కోరుచున్నాను.

సర్ త్యాగరాయ శెట్టిగారు చెప్పిన విధమున అసహాయో ద్యమము ఈగుంటూరు జిల్లాలో ప్రబలిత విధమున నీ రాష్ట్ర మునందెచ్చటను, భారతదేశమునం దెచ్చటనుకూడ ప్రచలియం దలేదు. ఇప్పుడు గుంటూరు ప్రజలు తమతమ మిత్రులొ ఎవరు క్షత్రువులొ తెలిసిన గలిగి రని తలచుచున్నాను. గుం టూరువారు మాకోసగిన స్వాగతమును మీ రిపు డొసగిన స్వా గతముతో సరిపెట్టవచ్చును. బ్రిటిషు రాజుపట్ల సంపూర్ణరాల భక్తిగల మీ సంఘమువాదిని మేము కలసికొనగలుగుట గం తోవకరపగు విషయము. ప్రభుత్వమువారు అన్ని సంఘములను ఆభివృద్ధికి తేవలయునని కృతనిశ్చయమై యున్నారు. ప్రతి పౌ రు విశ్వవిద్యార్థికినై పాటుపడవలయు ననుటయే పరిపాలనా ధికారుల ఉద్దేశమై యున్నది. మనము అతి త్వరితగతిని బాధ్యు ఠాయ తై ప్రభుత్వము వంకతోవుచున్నాము. మీ కష్టకలుముల ను మీ ప్రతినిధులగు కాననసర్వోలుకు తెలుపుచుండవలెను.

ఆందోళనపరులు అసహాయోద్యమే కరణ్యమని మీ కు చెప్పిన మీరు చట్టసమ్మతముగు ఆందోళనమే యుక్తమని చెప్పెదరని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వము వారి చర్యలను విమర్శింపవచ్చునుగాని యావిమర్శనలు చట్టసమ్మతముగ నుండవ లయును. చట్టవిరుద్ధములగు అసహాయవాదుల వ్యాపారముల మీ కెన్నిటికిని రుచింపవలెననుచున్నాను. ఇచ్చటికివచ్చుటకు అవకా శము కలుగజేసినందులకు సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారికి వంద నము లర్పించుచున్నాను. అసహాయోద్యమమునాణెములకై మీరు గావించిన ప్రత్నములకు వందనము లర్పించుచున్నాను.

చెన్నపురికి వచ్చుట.

వేటిదినము ఉదయము విల్లింగ్డన్ ప్రభుదంపతులు సిల్బురి డిపో స్పెషలుండిలో చెన్నపురికివచ్చిరి.

నా తా వ రణ సి త్తి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 12-వ బుధవారము.

	జిల్లా పరిషత్తు	జిల్లా పరిషత్తు	జిల్లా పరిషత్తు	జిల్లా పరిషత్తు	జిల్లా పరిషత్తు
	రూ 24	రూ 24	రూ 24	రూ 24	రూ 24
బెల్లూరు పాల్వే	88.8	71.7	0.80	84.25	...
బాల్లెల	85.6	78.7	...	27.94	2.38
బెల్లూరు ద్వీపము
దేవండు ద్వీపము	84.5	78.2	0.09	23.77	12.98
బాగూరు ద్వీపము	88.2	79.7	0.22	25.16	2.59
గోపాలపురి	86.9	79.0	0.34	6.72	2.17
గోపాలపురి	82.2	70.6	0.78	11.42	2.80
బాల్లెల	82.2	82.9	...	2.25	4.27
బాల్లెల	97.6	83.6	...	4.28	2.98
చింతిపల్లి	100.1	81.0	...	8.78	3.08
చింతిపల్లి	100.0	81.5	...	5.97	0.91
బెల్లూరు	102.7	80.4	0.03	1.87	0.76
బెల్లూరు	101.2	78.5	0.34	2.98	0.27
బెల్లూరు	91.7	78.2	0.14	1.73	0.72
బాల్లెల	100.1	80.8	...	2.00	0.08
బాల్లెల	92.8	78.9	...	0.08	0.30
బెల్లూరు	92.8	78.0	...	2.27	...
బెల్లూరు	83.8	77.4	...	12.14	2.06
బెల్లూరు	78.5	72.1	1.49	24.92	85.2
బెల్లూరు	88.0	78.0	1.40	44.92	6.08
బెల్లూరు	80.6	78.8	1.58	60.19	18.14
బెల్లూరు	65.1	78.2	1.05	57.6	3.86
బెల్లూరు	68.6	62.0	0.15	48.45	5.61
బెల్లూరు	85.2	76.0	0.71	58.55	2.62
బెల్లూరు	84.1	76.5	0.28	56.85	...
బెల్లూరు	86.2	78.6	0.35	35.91	5.64
బెల్లూరు	94.6	74.7	...	8.60	3.18
బెల్లూరు	92.8	74.1	...	2.07	3.04
బెల్లూరు	87.8	76.5	...	1.48	0.88
బెల్లూరు
బెల్లూరు	92.8	77.8	...	1.08	3.81
బెల్లూరు	101.7	80.8	...	2.27	2.31
బెల్లూరు	82.0	68.1	0.07	2.87	2.46
బెల్లూరు	88.5	67.7	0.17	3.69	1.01
బెల్లూరు	66.6	58.9	0.16	5.27	0.78
బెల్లూరు	64.6	58.2	0.22	66.5	8.12
బెల్లూరు	85.8	69.1	0.04	2.31	0.08
బెల్లూరు	98.4	79.0	1.37	7.27	3.45
బెల్లూరు	97.9	78.8	0.27	5.88	1.52
బెల్లూరు	98.3	78.0	...	0.61	1.30
బెల్లూరు	99.4	77.8	0.04	1.60	1.72
బెల్లూరు	99.2	78.7	0.04	2.84	0.49
బెల్లూరు	0.25	0.51

మొదలు, పశ్చిమతీరములందు చుట్టు అధికముగ గలవు. పెంట్లలు, కర్ణాటకము దక్కనులందు స్వల్పముగ గలవు. మిగిలిన ప్రదేశములం దొకమాదిగ నుండెను. పెంట్లలు పశ్చిమతీరములం దాధిక్యము. దక్కను కర్ణాటకము దక్షిణము లందు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు సాధారణముగ నుండెను. బాంబాయి, హైదరాబాదు దక్షిణములందు వేడిమియం దు మార్పులలేవు. దక్కను, కర్ణాటకము, పెంట్లలులందు తగ్గిన మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. వర్షము అధికముగావచ్చును. ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాటు.

నా తా వ రణ సి త్తి. ప్రపంచవంతను విమానముతో చెట్టికన్నులకు నిశ్చయించుకొన్న మేజరు బ్లాక్ గారు కరాచీకి వారము 10 రోజులలో వచ్చెదరు. ఆయనను సత్కరించుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవని తెలియుచున్నది. కరాచీనుండి నజరాబాదు ఢిల్లీ, అలహాబాదు, గయా కలకత్తా అక్కడనుండి రంగునువకు నోవును. 7 తేదినరకు ఇండియా గవర్నరు మెంటు యుజుమెత్తము 167,814,200 రూపములు.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీమహాత్ముడు చెరసాలలో వడకిన నూలు మహానిత్యము

మహారాష్ట్ర-10 పానులు నూలును గాంధీదేవి సత్యాగ్రహశ్రమమునకు తెచ్చట
మహాత్ముని కారాగృహవాసము - డెమోక్రేటు - ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు - ట్రిబ్యూనుపత్రికలు
బాబాగురుదత్తు సింగుగారి కేసు - ఊరిశిక్షకు సంసిద్ధుడను
పంజాబు నాయకులు అమృతసరుకేగుట - ఊరేగింపును పోలీసులు జరుపనీయకుండుట
ఇండియాలో కారాగృహములలో 3815 గురు మౌత్రమే రాజకీయ ఖైదీలున్నారు
ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము
కరాచీలో షిక్తాలుగారి ఉపన్యాసము
సింధు ప్రాంతరాజ్యములో హిందూపత్రికా ముద్రాలయము తనిఖీ
ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము - జబ్బులు పూరునుండి నాగపూరుకు వచ్చట
శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యంగారు శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగార్లు చేరుట - జబ్బులుపూరు
మ్యునిసిపాలిటీ వారు స్వాగత మొసంగుట
నేత్రచికిత్సకు స్వామీసత్యదేవుగారు జర్మనీ వెస్ట్ ఫాలోనియాకు పాసుపోర్టు నీయకపోవుట
మాలానా హాజరతు మోహనిగారు - బొంబాయి హైకోర్టువిచారణ
మాలానాగారు నిర్దోషియని తీర్పుచెప్పట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రఖద్దరు పరిశీలన సంఘసభ్యులు చెన్నపురికి వచ్చట
ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము - సాక్షిమయ్యదలచిన ఆంధ్రులు రాష్ట్రీయ కౌగ్రెసు కార్యదర్శి లేఖ
అత్యుక్తారి గోవిందాచార్యులు గారు - దగ్గవలనను హృద్యోగమువలనను బాధపడుచుండుట

మహాత్ముడు చెరసాలలో వడకిననూలు.

అది పరమపవిత్ర మగు జాతీయధనము.

అత్యధిక త్యాగమొనర్చిన దేశభక్తులే దానిని బడయ నర్హులు.

మహారా.

ఎరవాడ చెరసాలలో మహాత్ముని కత్వంత ప్రముఖమగుపని రాట్టముపై నూలువడకుటయే. మహాత్ముడు చాలనూలు వడకెని తెలియుచున్నది. ఆనూలు అత్యంతపవిత్రమైన దని దేశీయులు గ్రహించదగును. దానిని చెరసాలనుండి తీసికొనివచ్చట కుద్యోగులనుమరించిన దానిని సమూహముగా జాతీయనిత్యముగా నుంచదగును. దేశముకొర కత్వంతత్యాగ మొనర్చి అత్యధికకష్టముల ననుభవించిన వారికిమాత్రమే పవిత్రమగు నట్టి నూలును బహుమానముగా మెసంగవలెను. అట్టి బహుమానములపద్ధతిని దేశీయమహాజనసభ వారేర్పరచి అర్హతములగువారికి మాత్రమే అట్టి బహుమతుల నొసంగవలెను. మహాత్ముడు చెరసాలలో స్వయముగా వడకిననూలు పరమపవిత్రము. కాన దానినట్లు పూజించవలెను. ఆనూలును ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసుఉద్యోగుల కొసంగనట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలెను. ఈనూలు భారత సంఘర్షణమునకు సూచకము. దీనిని వంతపారం పర్యముగ జాతీయనిత్యముగా దేశీయసభవారును బహుమానముగ బడసిన వ్యక్తులునుగూడ భద్రపరచి పూజించదగు నని పూనాలాని మహారాష్ట్ర పత్రిక వ్రాసినది.

* * *

10 పానుల ఎత్తు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గారు తీసికొనివచ్చట

శ్రీమతి మహాత్మా కస్తూరిబాయిగారు భర్తసందర్భవార్ధము ఎరవాడ చెరసాల కేగివుడు చెరసాలలో మహాత్ముడు వడకిన నూలును తన కిచ్చుని అనుగ మహాత్ముడందుల కంగీకరించి పనిపానుల ఎత్తుల నూలు నిచ్చెను. ఆ నూలు నామె ఆహ మహాత్ముని సత్యాగ్రహశ్రమమునకు గొనివచ్చి రని అటనుండి 11 వ తేదీని తంజి పంపబడెను.

మహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్ముని అభిప్రాయము

డెమోక్రాటుపత్రిక

జూలై నెల 2 వ తేదీని ఎరవాడ చెరసాలలో శ్రీమతి మహాత్మా కస్తూరిబాయి, మగనలూలు గాంధీ, రామదాసు గాంధీ, మధురాదాసు గాంధీగార్లు గాంధీమహాత్ముని, ఆనూయ బెను సారాబాయి, ధిరాజ్ లాల్ బాంకర్, కంజీ ద్వారక దాసు (కాసనసభ్యుడు) గార్లు కలకలలు బాంకరుగారిని సందర్శించిరి. ఒకగదిలో శ్రీమతి కస్తూరి బాయిగారు మున్నగువారు గాంధీమహాత్ముని, మరియొకగదిలో శ్రీమతి సారాబాయి మున్నగువారు బాంకరుగారిని సందర్శించునట్లుద్యోగు లేర్పాటుచేసిరి. మహాత్ముడు కలకలలుగారును గూడ ఆరోగ్యవంతులుగాను సౌఖ్యవంతులుగాను ఉత్సాహవంతులుగాను కనబడిరి. ఇద్దరుగూడ బలమైరి. వారు ప్రత్యేకముగ భోజనములను తెప్పించుకొనుట కనుమతీయమై యుండెను. వారికి పుస్తకములను గూడ నిచ్చుచున్నారని వార్తాపత్రికలనుమార్చి మిచ్చుటలేదు. దేవదాసు గాంధీ, కారాషీసాహెబు, జవహరలాల్ నెహ్రూగార్లకు ఓత్త వేయబడినంగతి వారిద్దరికిని అప్పటివరకును తెలియనే తెలియదు. అపుడు వారా వార్తను ఉత్సాహముతో వలకించిరి.

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

“రాజకీయసంస్కరణమును కాసనసభ్యులను నిష్ప్రయోజకములు. రాట్టమును దౌర్జన్య రాహిత్యమునే నిజమైన స్వరాజ్యసాధనములు. దేశీయులు భర్తమార్గమున చరించిన వారికి దైవము లేవుక విజయము నొసంగునని వాట గట్టినవ్యక్తము గలదు. ఈ మాడునెలలనుండియు దేశమునందు దౌర్జన్యము లేమియును జరుగనందులకు కేసు చాల సంతోషించుచున్నాను.” అని మహాత్ముడు నడిచెను. మహాత్ముడు మతగ్రంథములను చదువుచుండును. టాలుస్తాయి గ్రంథములను బాంకరుగారు గుజరాతిభాషలో వ్రాయుచున్నారు. వారిద్దరుగూడ రాట్టముపై నూలు వడకుచుండును. ఏకలను చేయుచుండు రని బొంబాయినుండి జూలై నెల 2 వ తేదీని స్వీయవిలేఖకుడు డెమోక్రాటు పత్రికకు తంజివార్త నంపెను.

* * *

డాక్టరు సప్తగిరి స్థానము

నెలల్యాదుగారిని నియమించుట

బెంగాలీ

ఇండియా ప్రభుత్వకార్యసంఘసభ్యుడగు (లామెంబరు) డాక్టరు తెజబహదూర్ సప్తగిరి స్థానమున బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యసంఘసభ్యుడగు డాక్టరు చిమనలాల్ నెలల్యాదుగారిని నియమించు రని నమ్మదగిన కారణములు కలనని బెంగాలీ పత్రిక ప్రకటించెను.

గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికలు

నర్ చిమనలాల్ నెలల్యాదుగారి ప్రకటనము

బొంబాయి సభలో తెలిపిన విషయ మసత్యమగుట

బొంబాయిలో జరిగిన మితవాదుల సభలో ప్రసంగించుచు యరవాడ చెరసాలలో గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికల నిచ్చుచున్నారని బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘసభ్యుడగు డాక్టరు చిమనలాల్ నెలల్యాదుగారు తెలిపిరి. ఆనూటనమ్మి ఆసభ వారావిషయమున నేతీర్మానమును చేయలేరి. ఆవార్త అసత్యమని యిప్పుడు గాంధీదేవిగారి సందర్శనమున విడితమైనది. మితవాదుల సభలో ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యుడగు నెలల్యాదుగారిని కలుగజేసికొనినమ్మట పూర్వపుద్ధతులకు విరుద్ధము. ఆయనవిల అట్లసత్యము చెప్పెను? గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికల నొసంగవలెనని ప్రభుత్వ సంఘమున నెలల్యాదుగారు గట్టిగా వాదించియుండునగాన లేవుక పంపెదరని నమ్మి మితవాదులసభలో నతడట్లు నడిచెను. తనమాట ఎంతవరకు చెల్లుబడి యగునో పాపమతడు గ్రహించజాలక పోయెను. వార్తాపత్రికలనే గాక దీపమునుగూడ మహాత్మున కిచ్చుటలేదని యిప్పుడు స్పష్టమైనది. బాహ్యంతరాంధకారము రాజద్రోహమును నివారించుసాధన మని యుద్యోగిలు తలంచెరా? పూర్వకాలమున రాజకీయ నేరములు చేసినవారి కనులు పొడిచి వేయుచుండెదట. అది గూడ అంధకారమును కలిగించుటకే సాధనము. ఇప్పుడు రాత్రి లో దీపము నియ్యకపోవుటకును అదియే కారణము. ఇది 20 వ శతాబ్దపు నాగరకతగనుకకండ్లు పొడుచుట దీపమునీయకుండుటగా మారింది. క్రైస్తవులగు బ్రిటిషువారి విభావ్యతను తలచాల్సెదరా? (ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు).

రాజకీయ శిక్షలు

ఇదియొకవక్షముకు సంబంధించిన విషయముగాదు

ట్రీ బ్యూను

రాజకీయశిక్షలు అసహాయవాదులకు మాత్రమే సంబంధించిన విషయమని మితవాదులు మున్నగు నితరపక్షములవారు వేషించుట అనుచితము. వెనుక 1880 ప్రాంతమున సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారిని రాజకీయ నేరమునకే కారాగృహమునకు పంపిరి. 1906లో మరల బెనర్జీగారికి జూర్మానావేసిరి. అతడు జూర్మానాను చెల్లింపనిచో చెరసాలకే పంపి యుండురు. మూడేండ్ల క్రితము లాల్ బాహర కిసను లాల్ గారికి యాజ్ఞోల్లంఘనపాతకవాదశిక్ష వేసిరి. తరువాత ద్వికాల మితగల కఠినశిక్ష క్రింద మార్పిరి. కాసనసభ్యుడు నాందోళ్ న మనిన చంకలుగట్టుకొనువారందరును దైవస్వరూపునిగా నెవ్వనిస్మరించుచుండునో అట్టి గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారికి గూడ కారాగృహవాసము సిద్ధమైనది. ఆయన తుమాపక్ష చెప్పి తప్పించుకొనెను. అట్లుత మా పణ చెప్పటవలననే ఆయన కీర్తి మరింత ప్రబలి నది. ఆందువలన ఆయన కెట్టి అగౌరవమును కలగలేదు. కాన రాజకీయశిక్షలు పాక్షికవిషయ మని భావించుట అనుచితము. ఇది జాతీయ సమస్య యనుట గూడ అమృతమే. ఇది విశ్వమానవ సమస్య యని గ్రహించవలెను. మానవశక్తిస్వాతంత్ర్యములకే భంగము కలుగుచున్నది. నిర్భయముగ తన అభిప్రాయములను వెల్లడించుట నేరమగుచున్నది. ఇతరుల న్యాయమగు హక్కులకు నిగోధము కలిగింపకుండ తన నమ్మకమున కనుగుణముగ ప్రవర్తించుటకు గూడ వ్యక్తులకు సహజస్వాతంత్ర్యమున్నది. అట్టిచో వాక్యాస్వాతంత్ర్యమే తొలిగిపోయినపుడు క్రియాస్వాతంత్ర్యము మాటచెప్పెడి దేమి? ఎంతటి కాసనానందమైన పరిస్థితి లభిస్తున్నదో అసహాయ వారు లొంగించుచున్న దానికి విలక్షణముగ వొంగుకొనవలెను. నిర్భయము గాన నీవిషయమున మాత్రము యెట్లుమాచింపవలెనో దేశీయులందరు నేకమనస్కులై పనిచేయుటవలసరము. దీనిని బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘసభ్యులు ముఖ్యముగా గమనింతురు గాక.

* * *

పంజాబు నాయకులు

అమృత సరుకేగుట

ఉద్యోగు లూరేగింపు చేయనియ్యకపోవుట

పంజాబు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు లాలా ధుని చండు, సంతానమయ్యంగార్లును మరియొక మహమ్మదీయనాయకుడును లాహోరునుండి బయలుదేరి 10 వ తేదీకి అమృతసరు చేరిరి. సన్మానసంఘమువారు వారి కెదురేగి ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లుట కేర్పాటుచేసిరిగాని పోలీసులు అనుమతించలేరి.

బాబా గురుదత్తునింగుగారి కేసు
“నేనుశిక్షకు సంసిద్ధుడనుగా నున్నాను”

ఒక సాక్షి 12 వ తేదీకి రాజాలకపోవుట

17 వ తేదీకి మరల వాయిదావేయట

బాబా గురుదత్తునింగు కొమ్మటామారుస్తీవురు విఖ్యాతి) గారి కేసులో సాక్షులలో నొకరు పోలీసు మాపర్చేటు మెక్స్సును గారిపుడు డాల్ హాసీలో నున్నార గాన 12 వ తేదీకి రాజాలకుగాన 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను

“నేనిచ్చిన సాక్షుల పట్టికలో యిండియాలోనన్న వారిందరినైక మీరు పిలిపించ నొల్లనివో ఇది న్యాయస్థానము గాదనియి కేవల మన్యాయ స్థానమనియు నేను ముమ్మాటికి చెప్పెదనుగాన నేనెందులకైన కడకు తిరిగివచ్చిన సంసిద్ధుడనే” అని సింగుగారు మేజిస్ట్రేటుతో చెప్పిరి తెలియుచున్నది.

* * *

రాజకీయ నేరములు

చెలసాలలలో నున్న వారెంతవఱు

3815 గురు మాత్రమే

ఇండియాప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఈదేశమున జరిగిన రాజకీయ నేరముల కిపుడు కారాగృహవాసము నొనరించుచున్న వారిసంఖ్యనుగూర్చి మితిమీరిన సంఖ్యలు ప్రతికలలో ప్రకటింపబడుచున్నవి. అందువలన మేము సరియైన సంఖ్యను తెలియగోరి రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు వ్రాసితిమి. ఇపుడు హిందూదేశమునం దంతటను అన్ని చెరసాలలలోను 121 ఏ, 124 ఏ, 158 ఏ, 188 (ఇత్తానప్రతి), 107 (కీ.పా. కోడు), క్రి. లా. అ. చట్టము, రాజద్రోహసభిలచట్టము, సరిహద్దు నేరముల చట్టములక్రింద శిక్ష ననుభవింపచున్న వారి సంఖ్య మొత్తము 3815 మాత్రమే. మలబారు విప్లవమునకు కారాగృహముల కంపటిన మాపలాలనుమాత్ర మిందులో చేర్చలేదు. ఇట్లవల మరల కొందరిని వదిలించున యింకను తక్కువ గనే యుండునని యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటింపి రని 11 వ తేదీని నిఘానుండి తంతివార్త పంపబడెను.

* * *

మరమద్యుకు విక్రాలుగారు

మహమ్మదీయ మతము

10 వ తేదీని కరాచీలో నుపన్యసించుట

10 వ తేదీరాత్రి కరాచీలో మరమద్యుకు ఫిక్రాలు గారు మహమ్మదీయ మతమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. క్రైస్తవులకు ప్రధానతత్వము విశ్వాసము. మహమ్మదీయమునకు మానవ విజయమువలననే అంశ్యవిచారణయందు కాంతి చేకూరును. వీని రెంటిని మనము అవరణయోగ్యములగు రాజకీయములక్రింద మార్చినపుడు ఒకటి ద్వేషము స్వీకరణకృత్యము రెండవది ప్రేమ మానవ నాదర తత్వము నగును. “ఒక ప్రభువా మాకు విజయము నొసంగు” మని గత 1800 ఏండ్ల నుండియు ప్రపంచమునందు ప్రతి వాసిడు గోపుర స్తంభము నుండియు ఆక్రందము చెలువకుమినె యుండెను. ఈ విజయము దేనియందు? వ్యాపారమునందును, విహితైశ్వర్యమునందును కాదు. మానవపురోహి యందును మానవ నైతికాభివృద్ధియందు నైయున్నది. దేశీయు లెరిపతుమును పూనెదరు? తమస్వేచ్ఛాములను సంక్షోమకొన గోరు వారి పక్షమున నుండురా లేక ఆన్యాయమును దౌష్ట్యపిడనము నొనరించు వారిపక్షమున నుందురా? మానవులెవ్వరును ప్రపంచమునకు పరిసాలకులుగారిని మహమ్మదీయ మతము నిర్ణయించి బోధించును గాన ప్రపంచమునకు పరిసాలకుడు సర్వేశ్వరుడు సుగుణములను న్యాయమును సంరక్షించవలెను. ఇపుడు అసియాఖండమున గొప్ప పునరుజ్జీవము జరుగుచున్నదిగానియీపరివర్తమునందు బాతికర్ణ ద్వేష మావంతయును లేదని నేను పాశ్చాత్యులకు స్పష్టపరుచుచున్నా నని పిక్రాలు గారు నుడివరి.

* * *

సింధు హైదరాబాదు

హిందూ పత్రికాలయము తణిభి

పత్రములు దొరకకపోవుట

సింధుదేశము నందలి హైదరాబాదు నగరమునందున్న హిందూపత్రికా ముద్రాలయమున అంతే వేయబడిన బాతీయ గీతముల పుస్తకము ముద్రింపబడెనని ఆ పుస్తకము ప్రతుల కొంతకును నవాబుసాబ్దానంద్ భవదా సను నతడు వ్రాసిన ఉత్తరము వ్రాత ప్రతికొంతకును రెండు వారములను గనికచ్చి 11 వ తేదీని పోలీసులు పత్రికాముద్రాలయమును పరీక్షించి గాని వారికా రెండునుగూడ దొరకలేదు.

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘము

నా గ. పు ర ము వ చ్చుట

శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యగారు

జబ్బల్ పూరులో కలుసుకొనుట

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

నాగపూరును కలుసుకొనుట

11 వ తేదీ మధ్యాహ్నముకు సంఘసభ్యులు జబ్బల్ పూరునుండి నాగపూరుకువచ్చిరి. 9 వ తేదీని శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యగారు జబ్బల్ పూరును సంఘసభ్యులను కలుసుకొనిరి. 11 వ తేదీని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు సంఘసభ్యులను నాగపూరులో కలుసుకొనిరి. శ్రీయుత పండితమోతీ లాలు నెహ్రూగారు 11 వ తేదీ సాయంత్రముకు నాగపూరు వచ్చెదనని తెలియచున్నది. సంఘమువారు 11-12 తేదీలను నాగపూరులో విచారణచేసెదరు. విచారణ ప్రారంభమైనది.

అసత్య ప్రకటనము.

“ఇంతవరకు జరిగిన సాక్షి విచారణనుబట్టి ఆజ్ఞోల్లంఘన మును అ. భా. కాం. స్థాయిసంఘము వారామొందితు రను ఆత నాకు లేదని నేను 7 వ తేదీని అలహాబాదులో చెప్పితిని ప్రకటింపబడిన వార్త కేవల మసత్యము. నేనేమేమియును చెప్పలేదు. హిందూదేశమందంతటను సంచారముచేసి మేము నివేదిక మును అ. భా. కాం. స్థాయిసంఘమువారికి సమర్పించెదనని మాత్రమే చెప్పితిని గాని సాక్ష్యము ప్రతికూలముగా నున్నదని యు, స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానము నామొందిపరియ్య నేనేమియును చెప్పలేదని వాకీం ఆజ్ఞాల్లంఘనగారు నాగపూరులో నుడివరి.

ఖిలాఫతు విచారణ సంఘము.

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణకు నియమింపబడిన ఖిలాఫతు సంఘసభ్యులుగూడ నాగపూరుకువచ్చి విచారణ ప్రారంభించిరి. నాగపూరులో ప్రతికూలుర సంరంభము

11 వ తేదీని నాగపూరులో ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము వారు విచారణ చేయుచుండగా నాగపూరు నాయకులకు ప్రతి కూలు రగువారు 100 యుక్తాబంధులు (బండ్లలో నెవ్వరును లేరు) ముందుమకొని బాజుబట్టలతో నూరేగింపు జరిపిరి. వాఖిలాఫతులుగూడు మున్నగునాయకుల కీప్రతికూలు రనాయకులు పుష్పమాలలను వేసిరి. 12 వ తేదీని బహిరంగసభ జరుగుననియు అసభలో తాముప్రసంగించెద మనియు వాకీం సాహెబుగారు మున్నగు నాయకులు ఊరేగింపు వారి నాయకుల కెరిగించిరి.

జబ్బల్ పూరుయ్యునిసివలుసంఘము స్వాగతమిచ్చుట

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారు జబ్బల్ పూరును కేగినపుడు అచట మ్యునిసిపల సంఘమువారు మ్యునిసిపలు కార్యాలయమున బాతీయ పతాకముల నెత్తిరి. ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము వారికి మ్యునిసిపలుసంఘమువారు బహిరంగముగ ఘనమగు స్వాగతమిచ్చిరి. పురపంచమున వాకీంఆజ్ఞాల్లంఘన గారికి మ్యునిసిపలు సంఘమువారు సన్మానపుత్రమును సమర్పించిరి.

* * *

రాజద్రోహ కరపత్రములు

బొంబాయిలో కేసు

ఒకనికి ఒక ఏను విడిచివైదు

బొంబాయి నగరమునం దొక మహమ్మదీయుడును ఒక సిక్కును రాజద్రోహ కరపత్రములను ముద్రించి ప్రకటించి రని వారిపైని కేసుచేయబడెను. వారిద్దరును ఛెరి 500 కు పూచీ కత్తుల నియంత్రణనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. అందులకు సిక్కు అంగీకరింపవలెనని ఒక ఏను విడిచివైదు వేయబడెను. మహమ్మదీయుడు పూచీకత్తు నిచ్చిండున అతని వదిలి వేసిరి.

సాక్షిమియ్యగారు ఆంధ్రులు

18 వ తేదీలోగా స్టేటుమెంటులను పంపవలెను

రాష్ట్రీయసంఘకార్యదర్శి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాలెను కార్యసంఘసభ మార్చి 22 వ తేదీని తిరుపతిలో జరుగును గాన ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్యమియ్యగారు ఆంధ్రుల స్టేటుమెంటులను 18 వ తేదీలోగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాలెను సంఘ కార్యదర్శి గుంటూరు పంపవలెను. లేనివో సకాలమున చేరదని కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

మౌలానా హజరతు

మౌహానిగారి కేసు

మౌలానాగారు నిర్దోషి

బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు

మౌలానా హజరతు మౌహానిగారు 121 కేసునుక్రింద కేసు చేయలేదు. (రాజతో యధమునకు ప్రోద్బల మొనరింప లేదు.) అని జ్యూరరులు ఏకగ్రీవముగా తీర్పుచెప్పినను అనా మ దా తా రు జి ల్లా జి డ్డి జా ర రు ల తో నే కీ భవింపక ఆకేసును బొంబాయి హైకోర్టుకు పంపించున అచట విచారణజరిగినవిధము 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ లల్లాఖాయి హ, న్యాయమూర్తి (కంపు గార్లు తీర్పుచెప్పిరి వారు ముద్దాయి నిర్దోషియని స్పష్టపరచిరి. మేము ప్రభుత్వమువారి న్యాయవాదులను ముద్దాయియును తెలిపిన గంగతులను బాగుగా విని ఆలోచించితిమి. ముద్దాయి యొసంగిన యుపన్యాసమునుబట్టి అతనిమీద 121 క్రిందకేసు చేయుట కాధార మేమియును లేదు. అది సందేహస్పదము గాననే జూరరులు ముద్దాయి నిర్దోషి యని తీర్మానించిరి. గాన 35 క్రి. ప్రా. కోడు, 71 ఇం. పి. కోడుల క్రి. ద ముద్దాయి నే ముచేయలేదని హైకోర్టున్యాయమూర్తు లందరును (ఫుల్ బెంచి) కలసి తీర్మానించిరి. ముద్దాయికి ఒక్క నేరమునకు మాత్రమే శిక్ష వేయదగును. ముద్దాయి రెండేడ్లు కఠినశిక్ష. ననభవింపవలెనని అనామదావాయ బ్లాబ్డీ యిదివరకే తీయింపెనుగాన దానిని రద్దుచేసిన గాని మేము క్రొత్తగా శిక్షవేయ వీలులేదని న్యాయమూర్తులు వ్రాసిరి.

* * *

ఆంధ్ర ఖద్దరు పరిశీలన

సంఘసభ్యులు

చెన్నపురికి వచ్చుట

ఆంధ్రఖద్దరు పరిశీలన సంఘసభ్యులు శ్రీయుత మధురా వాను నాకేర్ల రావుగార్లు నిన్నటిరోజున చెన్నపురికివచ్చిరి. శ్రీయుత మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారు తెనాలి కుంచవర్గాలను ములకు ఖద్దరు పరిశీలనమున కేగిరి. వారగుడ నేడు చెన్నపురికి వచ్చిరి. నేడే వీరిముగ్గురును చెన్నపురినుండి మరల ఖద్దరు పరిశీలనమునకు కర్నూలునుండలమునందలి నాగలాపురమునకు బయలుదేరెదరు.

* * *

శ్రీమాన్ ఆత్మకూరు

గోవిందాచార్యులుగారు

కడలూరు చెలసాల

బంధుమిత్రులు సందర్శించుట

కడలూరు చెలసాలలోనున్న శ్రీమాన్ ఆత్మకూరు గోవిందాచార్యులుగారిని వారి బంధుమిత్రులు కొందరు 8 వ తేదీని సందర్శించిరి. గోవిందాచార్యులుగారు వ్యూర్రోగమువల నను దగ్గునలను చాల బాధపడుచున్నారు. ఆ బాధవలన మాటలాడుటకు గూడ శక్తిలేనస్థితిలో నున్నారు. వైతన్యము చాల మందగించినది. శరీరము కల్మషాత్రాకష్టముగా కుప్పిం చినది. ఆరునను వెంటనే వదిలివేయవలెను. తేడా మండలవైద్య కాలకు మార్చవలెను. అచట చాలవయతో చికిత్స చేసెదరు. లేనివో అతడు జీవించుట కష్టమని సందర్శించినవారు చెప్పిరి కడలూరు విలేజి 9 వ తేదీ స్వరాజ్యకు తెలిపెను.

ఆస్తియా నాణెము

ఆస్తియానుం దాగికస్థితి అభివృద్ధి చేయుటకుగాను నూతనముగ బ్యాంకును స్థాపించిరి. అంతర్జాతీయ ఋణము నేర్పాటు చేసిరి. వాను ఇంకను క్రానునాణెములె తగిపోవుచుండెను. 11 వ తేదీన సకను వెల 118000 క్రానులను డాలరువెల 255000 నాణెములును అయ్యెను.

పంజాబు గవర్నరుగారు పరివారసమేతముగ 15 రోజులు సంచారము సల్పెదరు.

రమ్య ప్రభుత్వమువారు కళపరుచుకొనుటకు గురించి విచారిం చుటకుగాను, ప్రతినిధుల సంపు విషయమున అర్హి విషయగాది సోవియటు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది

బుధవారము

మహాత్ముని

విశ్వాసము

గాంధీమహాత్మునికి సహాయనిరాకరణోద్యమము నందు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. కారాగృహముననున్నను, వారివిశ్వాసము ఆవంతయును చెడలేదు. డిమోక్రాటు పత్రానికి బొంబాయి విలేజుకుడు పంపిన వార్తజూచిన, మహాత్ముని విశ్వాస మెంత దృఢమయినదియు గ్రహింపవచ్చును. అహింసయందును, రాజపు యువయోగము నందును, మహాత్మునికిగల నమ్మకము, భారతీయులకు కడు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు. సంస్కరణములందును, శాసనసభలందును, గాంధీమహాత్ముని కిసుమంతయును నమ్మకము లేదని, ప్రచురింపబడినది. ధర్మమార్గము నతిక్రమింపకుండుచో, భగవంతుడు విజయమును తప్పక సమకూర్చునని, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. తమను కారాగృహమునకు పంపినదాదిగ నింతవరకును దౌర్జన్యము ఏమూలను జరుగనందులకు మహాత్ముడెంతయు సంతసించెను. మహాత్ముని యుద్యమమున కఖండవిజయము గలిగెననుట కింతకన్నను నిదర్శనమేమి గావలయును? మహాత్ముని అరెస్టుజేరినను వార్త వినినతోడనే పంజాబునందును ఆహమ్మదాబాదునందును అల్లరులు జరిగిన వెనుకటికాలమునకును, మహాత్ముని ఇతరప్రభావనాయకులను నరెస్టుజేసి, బహిరంగముగ విచారణ సలిపి నిర్బంధించినను శాంతముప్రబలియున్న యిక్తాలమునకును, ఎంతటి తారతమ్యముగలదో యూహించుట సులభము. ప్రతికూలపక్షమువారు, మహాత్ముని యుద్యమ రహస్యమును గ్రహింపజాలక, అసందర్భపు పలుకుల బలుకుదురుగాక. నిరాకరణోద్యమము చనిపోయెనని, అధికారులయెదుట తొట్టుపాటుతోనుడివిన, నుడివెదరుగాక. కాని, ఇట్టిప్రసంగములవలన, ఉద్యమమునకు నష్టముగలుగజోడు. జాతీయోద్యమ నాయకులు కారాగృహముననున్న సమయమున వకాశముగ గైకొని, ఎన్నిమాటలు జెప్పినను పార్లమెంటుసభ్యులగు బెకస్సురుగురు చెలిపినటుల, నాయకుల భావములను నిర్బంధించుట కేరికిని సాధ్యపడదు. అవి నిరోధముల నన్నిటినిదాటి, దేశమునందంతటను వ్యాపింపగలవు. జయిలు ఆవరణములలో వాని నదియించుటకు ఏలుపడదు.

సామాన్యసేవకుని కెట్టి నిర్బంధము లుండునో లోకోత్తరపురుషుడగు మహాత్మునికి గూడ నట్టి నిర్బంధములే గలవు. మహాత్ముడు వార్తాపత్రికలను చదువగూడదు. జాతీయపత్రికలనే గాక, జాతీయ శయములకు విరుద్ధముగ నున్న పత్రికలు సయితము మహాత్ముని జేరుటకు ఏలులేదు. మహాత్ముని లేఖలను బొంబాయి గవర్నరుగారు స్వయముగ పరిశీలించెదరు. మహాత్ముడు తుదకు దీపము నయినను నుంచుకొనుటకు ఏలులేదని, మధురదాసు గారు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాప్రతినిధికి చెలిపియుండిరి. ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక సూచించినటుల, అంధకారమును వ్యాపింపజేసిన,

మహాత్ముని మనస్సు చక్కబడు నని అధికారులు తలంచినారా? ఇట్టి నిరోధములవలన, మహాత్ముని కెట్టి నష్టము గలుగదు. అధికారుల దృక్పథము మాత్రమే వెల్లడియగును. మహాత్మునకు, కుమారులగు దేవదాసు గాంధీగారును, యంగు ఇండియాపత్రికాసంపాదకులగు కురాషీ సాహేబుగారును, జవహరిలాల్ నెహ్రూగారును జయిలుకు బోయినసంగతి గూడ తెలియలేదని డిమోక్రాటుపత్రిక ద్వారా తెలియచున్నది. వార్తాపత్రికల నీయకబోయినమానె, ఇట్టి సంగతుల నయినను వారికి తెలుపగూడదా? మహాత్ముని విషయమే ఇట్లుండ, తక్కుంగలవారిసంగతి జెప్పనేల? ఇన్ని నిరోధము లున్నను, మహాత్ముని విశ్వాసము ఇసుమంత యయినను, దగ్గరా? నిర్బంధములవలన, మహాత్ముని యభిప్రాయము లేమయిన మారెనా? లేదని, స్పష్టముగ వెల్లడియైనది. స్వరాజ్యమునకు కద్దరు దప్ప మరియొక సాధనమేలేదను నమ్మకము మహాత్మునికి మరింత బలపడెననియు ప్రస్తుతాతి గూర్చి అతి దేవీయు వ్యాకులము జెందుట లేదనియు, భగవంతుడే భారతీయులకు విజయము చేకూర్చునని మహాత్మునికి ప్రబల విశ్వాసము గలదనియు రామదాసు గాంధీగా రొక మిత్రునకు లేఖను వ్రాసిరి. మహాత్ముడు కారాగృహమున నున్నను తన ధర్మమును వదలెనా? వెలుపలనున్నవారి కొందరివలె, నతడు నిరుత్సాహము జెందెనా? మహాత్ముడు తన కాలములో విశేషభాగమును నూలుపడుకుటయందే గడుపుచున్నాడనియు, మిగతసమయములందు మతగ్రంథములను పారాయణ జేయుచున్నాడనియు, తెలియచున్నది.

మహాత్ముడు జయిలులో వడికిన నూలు ఒక బంగీ సత్యాగ్రహశ్రమము జేరెనని, నేటి తంతి వార్త చెప్పుచున్నది. మహాత్ముని సత్తిలికము భర్తను జూచుటకు జయిలులోనికి బోయినపుడు, అతడు వడికిన నూలులో కొంతభాగమును పంపవలెనని కోరియుండెను. మహాత్ము డిప్పుడు పంపిన నూలు పది పౌనుల బరువుండునట. ఈనూలు, అతి పవిత్రమయిన దనుటకు సందియము లేదు. బుద్ధదేవుని పంటి నెంత పవిత్రమని జాధులెంచుచున్నారో, బుద్ధుని బొమికె దొరికినందులకు జాధుప్రపంచ మెంత యుప్పొంగియుండెనో, మహాత్ముడు స్వయముగ వడికిన నూలును భారతీయు లెల్లరును అంతపవిత్రమని ఎంచకమానరు. అదియే, హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నిప్పింపగలదు. అదియే దేశమునకు ముక్తి సెనగగలదు. అదియే స్వరాజ్యమునకు చిహ్నము. అదియే ధర్మమునకు చిహ్నము. మహాత్ముని యుపదేశమంతయు దానిలో సంతర్భిత్తమై యున్నది. అదిపూజార్థము. ఆచిహ్నమునే దేశవిపులు పూజింపవలయును. భ్యానింపవలయును. శారవింపవలయును. ఇందువలన భారతదేశపుకోర్కె లీడేరకతప్పవు. మహాత్ముని విశ్వాసబలమును కనుగొనుట కదిచాలును. మహాత్ముని విశ్వాసమునందు శతాంశమయినను బ్రజలలో నధికసంఖ్యాకుల నావహించుచో, కార్యసిద్ధి వెంటనే గలుగును. కార్యక్రమములను మార్చవలయు నను ఘోష కవకాశము దొలగును. ఇప్పుడు గావలసినది, కార్యక్రమ నిర్ణయము గాదు. విశ్వాసము బలపడవలయును. దీక్షగురువలయును. దాస్యభావము తొలగవలయును. భావపరివర్తనము గుడిరిన పిమ్మట స్వరాజ్యసిద్ధి కిసుమంతయు ఆలస్యముండదు. విశ్వాసము గురుదుటకే, ప్రస్తుత కార్యక్రమములు నిరూపింపబడినవి. నిరాకరణోద్యమము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము, ఆత్మబలమును పెంపొందించుటయే. బాహ్య చిహ్నము లంతగ ప్రధానము లయినవి గావు. మహాత్ముని యుపదేశమును మొదలుపెట్టిన నిమ్మగ కొన

సాగించియుండిన, ఇంతకాలము స్వరాజ్యసిద్ధి యాగియుండెదా?

ఆంగ్లవిద్యార్థికులు కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలము గావించియున్నచో, కార్యఫలసిద్ధి వెనుకనే చేకూరియుండెడిది. కాని, కాలయాపన జరిగినను, నిరుత్సాహమున కవకాశము లేదు. నిరాకరణోద్యమము, నిర్మాణావశ్యకతను దేశమున కెటుక పరచినది. స్వధర్మానుష్ఠాన మవసరమని గోచరింపజేసినది. పరావలంబన దృష్టిని మార్చినది. విదేశవత్త్ర బహిష్కారము స్వదేశవత్త్ర నిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహము గలిగింపగలదు. న్యాయసాన బహిష్కారము పంచాయతుల నిర్మాణమునకును, విద్యాలయ బహిష్కారము జాతీయవిద్యాప్రతిష్ఠాపనకును, ప్రోత్సాహ మొసంగగలవు. బ్రిటీషుకోరులు న్యాయమును రక్షించునను నమ్మక మిప్పుడు తొలగిపోయినది. ప్రస్తుత విద్యావిధానము నిరుపయోగమను నమ్మకము ప్రజలకే గాక అధికారులకు సయితము తెలిసివచ్చినది. క్రొత్తవిధానముల కొరకు వారు వెదుకుచున్నారు. ఇక కద్దరు వత్త్రముల నిర్మాణ మత్యవసర మను భావము దేశమంతటను జనించినది. ఇందువలన, నిరాకరణోద్యమము తన పనిని చాలవరకు నెలవేర్చె ననుటకు సందియములేదు. నిరాకరణోద్యమము, పరావలంబనముపై విముఖత గలిగించుటకే గాక, స్వధర్మము ననుష్ఠించుటపట్ల సుముఖతను కలుగజేయుట, గొప్పవిశేషము. స్వధర్మానుష్ఠానము ఇక ఎంతత్వరితముగ కొనసాగిన, అంతత్వరితముగ స్వరాజ్యము సిద్ధించుననుటకు సందియము లేదు. అన్ని కార్యములలోను కద్దరు నిర్మాణము, నిరుపద్రవకరము, సులభసాధ్యము. స్త్రీపురుషు లను భేదములేక, అగ్రజాతులు నిమ్మజాతులను భేదములేక, హిందువులు మహమ్మదీయులను తారతమ్యము లేక, ఎల్లరును కద్దరు నిర్మాణమునకు తోడ్పడగలరు. ఇందువలన భుక్తియు ముక్తియు గూడ కలసివచ్చును. జీవనాధారము లేక కృశించెడివారిని, కద్దరు సంరక్షించును. నిమ్మొన్నతముల నిది సరిజేయగలదు. అహింసను కాపాడగలదు. స్వరాజ్యసాఖ్యమును ప్రజలనుభవించుట కిదియే ప్రధాన సాధనమగును.

మహాత్ము డీకారణముచేతనే కద్దరు ప్రతమును పూర్తిజేయుడని ప్రజలను కోరెను. కారాగృహముననుండి గూడ, మహాత్ముడు మరల దారిజూపుచున్నాడు. కార్యక్రమమును మార్చనొచ్చెడివారు, మహాత్ముని విశ్వాసబలము నించుక పరికించిన చాలును. మనపూర్వు లొక్కప్రతమును బూనిన, ఎన్నికష్టములు సంభవించినను పాటింపక దానిని పూర్తిజేసెడివారు. అంతవరకును తమ దీక్షను వదలెడివారు కాదు. దీక్షతో నారంభించిన కార్యము సఫలమగు ననువిషయమై సందియ ముండెడిది గాదు. బ్రిటీషువారియందు అట్టి దీక్ష గనుపించును. ఒకకార్యమును వారు తలపెట్టిన, దానిని తుదివరకును కొనసాగించెదరు. మధ్యవచ్చెడి యవాంతరములను వారు లెక్కనేయరు. ధననష్టమును ప్రాణనష్టమును, వారు పరిగణింపరు. వారికిగల ధైర్య సాహసములును, పట్టుదలయు, సంగ్రామమున వారికి విజయమును చేకూర్చెను. అపజయముల మధ్య సయితము వారు నిరుత్సాహము జెందలేదు. అంత్యవిజయమును గూర్చి వారి కణమూత్ర మయినను సందియము గలుగలేదు. జర్మనుల కటులగాదు. ప్రథమ నిరోధము గలుగగనే, వారు భీతిల్లిరి. నిరుత్సాహము జెందిరి. ధైర్యసాహసములు సన్నగిల్లెను. వారు తయారుజేసిన పలువిధమార్గ యంత్రములును, తుదకు బనికిరాకబోయెను. బ్రిటీషువారికి ఇంపీరియల్ పద్ధతియందు నమ్మకము

గలదు. ఆసియావాసులను నాగరకవంతుల జేసి, వారిని భాగుపరుచుటకు తమకు శక్తిగలదని, వారు విశ్వసించెదరు. అట్టి విశ్వాసముతో, వారు తూర్పు రాజ్యములను పలుచున్నారు. బ్రిటీషువారినుండి భారతీయు లిట్టి దృఢవిశ్వాసమును గ్రహించ వలెను. భారతీయు లవలంబించెడి జాతీయోద్యమ ము ధర్మబద్ధమయినది. వారికి ఇతరులను జయింప వలె నను నాశ లేదు. ప్రజేశాక్రమణవాంఛ లేదు. తమ ధర్మమును ఆటంకము లేకుండ నిర్వహించుటకు తగిన స్వేచ్ఛ కలుగవలెనని మాత్రమే వారు కోరుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో భారతీయులకు బ్రిటీషు వారికన్నను నెక్కుడు విశ్వాస ముండవలయును. హింసాసాధన నవలంబించు జాతులకన్నను, అహిం సాబద్ధులగు భారతీయుల కెక్కుడు దీక్షయు, నిష్ఠయు అలవడవలెను. దీక్షయు, నిష్ఠయు లేనిది, ఎన్నిమార్గముల నన్వేషించినను లాభముండదు. కద్దరునిర్మాణమును పూర్తి జేయనివారు, శాసన సభలలో జేరి ప్రతిఘటన మొనర్చుట గాని, శాసన నాత్మికమణమునకు గడంగుటగాని దుర్లభము. ఒక మార్గమును తుదివరకు కొనసాగింపనివారు, వేరొకమార్గమును కొనసాగించెద రనుట భ్రమ. శాసనసభలలో జేరి, ప్రతిఘటనమును కొనసాగించుట కన్నియు నవాంతరములే. సభ్యుల నిష్ఠయ మును తొలగజేయుటకు, ఆకర్షణము లేన్నియైనను గలవు. వీని వలలోబడకుండ తప్పించుకొనుట సామాన్యుల కలవిగాదు. అట్టియావాంతరములు కద్దరు కార్యక్రమమునందు లేవు. ఓరిమిటో పాటు బడిన ఎంతటి లాభమయినను గలుగును. ఆంధ్ర దేశమునందేమి, ఇతరభాగములందేమి, ఫలితము లనుకూలముగనున్నవి. కాంగ్రెసుసంఘములు చురు కగ బనిచేసిన, నిర్మాణకార్యక్రమము అవలీలగ కొనసాగును. మధ్యమధ్య సందియముల దెలుపుటయు, వేరు సందేషముల కొరకును, వేరు కార్యక్రమములకొరకును వేచియుండుటయు, అవలం బించిన ప్రతీతియు పూర్తి జేయక మధ్యనే వదలి పెట్టుటయు, ధీరత్వము గానేరదు. నూతన కార్యక్రమములతో బనిలేదు. నూతనసందేశము లవసరముగావు. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోవునపుడు, ఎట్టిసందేహమున కనకాశములేకుండ కద్దరుప్రతిఘటన అనుష్ఠింపుడని బోధించియుండెను. కారాగృహ కుడ్యములమధ్యనుండి వారిసందేశము మారుమోగెను. నేను, మహాత్ముని సందేశము, అతడు స్వయముగ వడికిపంపిన నూలుద్వారా భారతవర్షమున కంతకును చేరుచున్నది. సందేహ మనస్కుల సందియము లింతటితో దొలగిపోవలె ను. ప్రజలిక వెరుకముందాడుట కవకాశములేదు. కద్దరుదీక్షయు నిర్మాణకార్యక్రమమును ముగియు వరకు, దేశీయులు వెనుకకు మరలరాదు. మొదలు పెట్టిన ప్రతీతిపరిసరమూ ప్రియగునరకు, చలించజనదు. భారతవర్షము తనదీక్షను నిర్విఘ్నముగ కొనసా గించుటకు, కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రోద్బలపరు చుట ధర్మము. మహాత్ముని ప్రబలవిశ్వాసమును, తపోనిష్ఠయు దృఢసంకల్పమును, ప్రజలలో నట్టి విశ్వాసమును, అట్టి నిష్ఠను, అట్టి సంకల్పమును ప్రవేశపెట్టి, స్వరాజ్యసిద్ధిని త్వరలో గలుగజేయు గాక!

సర్ పి. త్యాగరాయశెట్టిగారి వ్యక్త ప్రతిక్రియ

గవర్నరుగారికి వేటపాఠములో స్వాగత మొస గుటకు సర్ పి. త్యాగరాయశెట్టిగారును, వారి యనుచరులును వెడలియుండిరి. గవర్నరు గారికి వందనముల నర్పించుచు, నిరాకరణోద్యమమునకు

ప్రాణము పూర్తిగ పోయినదని, త్యాగరాయశెట్టి గారు నుడివిరి. అంతటితో నూరుకొనక, నిర్బంధ మున నున్న నాయకులు జయిలులోనుండి విడుదల యగుచో మరల ఇబ్బంది గలుగవచ్చు నని, వీరు కలిపిరి. దీని యర్థ మేమి? చనిపోయిన యుద్యమ మునకు కొందరు కారాగృహమునుండి విడుదల యయినమాత్రమున, మరలనెటుల ప్రాణమువచ్చు ను? జాతీయోద్యమముకొరకు పాటుబడెడివారి నందరను కారాగృహమునకు బాపి, ఉద్యమము చనిపోయినదని అరచువారికి, వారి మాటలయందే వారికి విశ్వాస ముండజాలదు. ఏలనన, నిర్బంధితు లయినవారు బయటకువచ్చుచో, నేమిజరుగునోయని వారి కెప్పుడును భీతియే. జాతీయోద్యమములు ఇటుల జని పోవజాలవు. జాతీయభావము నీరీతిన అణగద్రొక్క వీలుండదు. త్యాగరాయ శెట్టిగారికి ప్రపంచచారిత్రము తెలిసినటుల లేదు. బలమతము గ జాతీయభావములను అడగద్రొక్కటకు జేసిన ప్రయత్నము లన్నియు ఇంతవరకు నిష్ఫలము లయి నవి. త్యాగరాయశెట్టి ప్రభృతులు, బెకస్సూరు గారు కామన్సుభలో నిచ్చినయపన్యాసమును పరి కించుట లాభకరము. భారతీయుడు తనదేశముతో తాను యజమానుడుగ నుండగోరుచున్నాడు. ఈ కోర్కె సఫలమగువరకు జాతీయోద్యమము అడగి పోవజాలదు. నిరాకరణోద్యమ కార్యక్రమములో ప్రధానాంశమగు కద్దరునిర్మాణము యథేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. పంజాబుప్రాంతమున అన్నిప్రదేశ ములందును పంచాయతులు వెలసి వివాదములకు సంతృప్తికరముగ బరిష్కరించుచున్నటుల, కాంగ్రెసుప్రకటనము దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదనముకొరకు, దేశము స్వతంత్ర నుపయోగించి పాటుబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో నిరాకరణోద్యమము చనిపోయినదని పలుకుట, సత్యవిరుద్ధము గాదా? నిర్బంధితులు బయటకువచ్చుచో యిబ్బంది గలుగు ననుటబట్టి త్యాగరాయ శెట్టిగారు తమ ప్రతిపాదన మును తామే నమ్ముటలేదని, తెలియుటలేదా? ప్రభుత్వము వారికి వీరొక ప్రతిక్రియను సూచించిరి. కారాగృహమిమ్ములయినవారి సంచలనమును మరల నడగద్రొక్కవచ్చు నని వీరు హితమొసగిరి. వీరికి బలప్రయోగ మొక్కటియే శరణ్యము. దానిప్రయోజనము గూర్చి నాగరక ప్రపంచమునకు నమ్మకము దొలగుచున్నను, త్యాగరాయశెట్టి గారికి మాత్రము పూర్ణవిశ్వాసము గలదు. విడుదల యయిన వారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకుండ, నాటంకపరుపు డని శెట్టిగారు ముందుగనే అధికారులను హెచ్చరించుచున్నారు. అధికారులు వీరి హెచ్చరికను కొన సాగించెద రనుటకు సందియము లేదు. కాని, నిరాకరణోద్యమమున కిందువలన మరిత ప్రోత్సాహము గలుగనని, గ్రహింపవచ్చును. త్యాగరాయ శెట్టిగారి సలహావలన, అనుకొనినదానికి వ్యతిరేక ఫలితము కలుగుట తటస్థించును. గవర్నరు గారిందుకు జవాబిచ్చుచు, దేశము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకకు పరుగిడుచున్నదని సూచించిరి. ఇది నిజమయిన మంచిదే. కాని జప్తినుపక్షమువారయినను, ఈ సంగతి నంగీకరించుటలేదు. సంస్కరణములవలన, స్థితి మరిత యధ్యాన్నమయినదని, అన్నిపక్షములవారును ఒప్పుకొనుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజలస్వరాజ్యవాంఛ బలమగును గాని తొలగిపోవదు. ఎన్ని యాటంకములు గలిగినను, గవ్యసానము జేరువరకు దేశము తన సంకల్పమును విరమింప దనుట నిశ్చయము.

హజరత్ మోహనీగారు: కుట్ర నేరము

హజరత్ మోహనీగారిని నెషన్సు కోర్టులో రెండు నేరములక్రింద విచారించియుండి రని, పాతకు లకు దెలియును. హజరత్ మోహనీగారి యపన్యాసము రాజద్రోహముక్రిందకురాదని, అసైసరులు చెప్పినను న్యాయాధిపతి వారినిర్ణయము నంగీకరింపక, రెండు సంవత్సరముల శిక్షను విధించియుండెను. ప్రభుత్వముపై యుద్యమము సలుపుటకు కుట్ర జేసెనను నేరమును, హజరత్ మోహనీగారి కాపాదింప వీలులేదనియు, వారు నిర్దోషు లనియు జ్యూరీ సభ్యులు నిర్ణయించినను, జడ్జిగారు ఆనిర్ణయము నంగీకరింపరయిరి. అందుచే హైకోర్టున కీకేసు నుపంపిరి. బొంబాయి హైకోర్టువారి కేసును విచారించి, హజరత్ మోహనీగారు నిర్దోషులని నిర్ణయించిరని నేటి తంతివాస్తవ లో గలదు. హైకోర్టుతీర్పు పూర్తిగ చేరినగాని, అందలి సందర్భములను వివరింప వీలుండదు. ఒక్కయపన్యాసమునే రెండు నెలలక్రిందకు దీసికొనివచ్చుట అక్రమమని హైకోర్టువారింగీకరించిరి. రాజకీయ నేరములలో విశేషభాగము నిలువ దగినవి గావని, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. కాని, శిక్షలు సామాన్యముగ నన్ని కేసులలో విధింపబడుచునే యున్నవి. న్యాయసానములు, ప్రభుత్వ పద్ధతిని పోషించుటకు, నిర్ణయము గావించుచుండు సంతకరకు, న్యాయభంగము కలుగక దప్పదు.

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముల కర్తవ్యము

ఆంధ్రదేశమునం దిప్పుడు పర్యటనము సలుపుచున్న మధురాదాసుగారు బొంబాయిలో జరిగెడి కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభకు కద్దరు విషయమై రిపోర్టును పంపవలెను. ఇందు కారణముగ నుండుటకు వారికి కద్దరురిపోర్టు లింతవరకును జేరలేదనియు, అందుచే జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు 17 తేదీలోగా వారివారి రిపోర్టులను తమకు తప్పక పంపవలయుననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుల గు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు కోరుచున్నారు. వీరు బొంబాయిలో కాందారోడ్డునందలి ఆనందభవమున నుండెదరు గాన, అక్కడకు రిపోర్టులను పంపవలయును. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు కాలయాచనజేయక, తమధర్మమును వెంటనే నెరవేర్చుట యవసరము. లేనియెడల కద్దరునకు ధనసహాయము దొరకుట కభ్యంతరము గలుగును. వ్యవధిలేదు గాన, జిల్లా సంఘములు మేల్కొనగోరెదము.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఇకనున్న డిప్లామా పరీక్షాఫలితములు
సం. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 18, 19.

ఆయుర్వేద కళాశాల:— అ. గానండి దయాల్ బాగ్ రాధాస్వామి సత్సంఘ కార్యదర్శి ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ ఫ్యాక్టీరీకి దయతో విచ్చేసి, మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాలకు 100 రూపాయల విరాళము సొంతగిరి ప్రిన్సిపాలుగాను దెలుపుచున్నాడు.

ఒకనూచన:— గత సంచికయందు 10 వ పేజీలో మూడవ కాలమునందు సమకాలికాభిప్రాయముల కిరీకక్రింద “ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు- రాజకీయోద్యమములు” అను వ్యాసము ఇండియను సోషలు రిఫారముల పత్రిక నుండి ప్రచురింపజడెను.

క్రీస్తనాలయము:— బెర్హాంబో క్రీస్తకరులు, భాగవతరులు, సంస్కృత పండితుల సహాయముతో క్రీస్తనాలయము త్వరలో ప్రారంభింపబడుననియు, అందు భార్యకరాజకీయ ప్రచారము సలుపుటననియు, కొంచెము జ్ఞానము గల్గి విద్యాపంతులైనవారికి, క్రీస్త నేర్పబడుననియు క్రీస్తయత క్రీస్తకేసరి జయరామాచార్యులవారు (కర్ణాటకం) దెలుపుచున్నారు. ఇతర విషయములను వెలికికొన గోరువారు బెర్హాంబో క్రీస్తనాలయపు మ్యానేజరుగారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

భారతదేశ చర్చ

ప్రజాసభలో బెన్స్టూరుగారి యుపన్యాసము

లేబరుపక్షమువారి సూచనలు

బ్రిటిషు ప్రజాసభ భారత రాజ్యాంగ కార్యాలయపు వోటును చర్చించుటకు గత జూన్ 15 వ తేదినాడు సమావేశమయ్యెను. అప్పుడు భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చ జరిగెను. భారత రాజ్యాంగ సహాయ కార్యదర్శి యగు వింటర్ట్టన్ ప్రభువు ప్రభుత్వపక్షమున మాటలాడెను.

బ్రిటిషు లేబరుపక్ష నాయకులలో నొకరగు బెన్స్టూరుగారు భారతదేశమునెడల తమకుగల సానుభూతికి చిహ్నముగ నీక్రిందివిధముగ నుపన్యసించిరి.

ఇభ్యులు భారతదేశస్థినిగూర్చి అవస్థసామాన్యములగు నుపన్యాసములను వినియున్నారు. గౌరవనీయునభ్యుడు (భారత రాజ్యాంగ సహాయ కార్యదర్శి) గావించిన యుపన్యాసము ఎట్లు ఆలోచించినను నిత్యసాక్షాత్కరముగ నున్నది. ఆతను చెప్పిన దానికన్న, చెప్పనిదానిగూర్చియే నేను విమర్శింప దలచితిని. ఆతను అనేకవిషయములను గూర్చి ప్రస్తావించినట్లు. మొదటి నుండి చివరకు ఆతని యుపన్యాసము పటాటోపపూరితముగ నుండెను. భారతదేశ ఆర్థికస్థితి చాల మనోహరములను కలిగించె ననియు ఆయుక్తములను తగినట్టి బడ్జెటును తయారుచేయుట కష్టముగనుండె ననియు, కాని యిప్పుడు క్రమక్రమముగ వ్యాపారము మరల అభివృద్ధి చెంది స్థితిగతులు యథాప్రకారమునకు వచ్చుచుండె ననియు ఆతను చెప్పెను. బ్రిటిషువారి దృక్పథము నుండి జూచు బ్రిటిషువారి భావములే ఆతని యుపన్యాసము నందు కన్పించెను. భారత ప్రజల శ్రామికులగు మామూలులనుగ మేము తలంచువానిని ఆలోచించుట కిప్పటికి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నముల సలిపియు యుండలేదు.

ఆతను భారతదేశమును కనుగొనినప్పుడు సానుభూతి కలిగియున్నట్లుగాని ఉపన్యాస మిందుక యేని తెలుప లేదు. మంత్రీకార్యాలయమునందు మామూలు జరిగిన విధానమునందు మాత్రము మార్పు కలుగలేదని మాకు నమ్మకము బలికెను. ఆతని యుపన్యాసమే భారత కార్యాలయము పక్షమున నొక బడి యుండె నని, మార్పు అధికముగ కలిగినయే విశ్వసింప వచ్చును. గాంధీయు నిరాకరణోద్యమమును ఒక్క తూట మాత్రము లోపుగ తుడిచివేయుచుండెను. వాని విషయము సరకు నేను నక్కరలేదని యాతడు తలంచినట్లున్నది. గాంధీ కారాగారమున నున్నాడని మాకు తెలుపబడెను. కొందరు విప్లవ కారులు పట్టుకొని యుండిరట. మనము మెళుకు కాల్చి నొక సంవత్సరము విప్లవకారుడని వ్యవహరించితిమి. మరుసటి సంవత్సరమే ఆకాల్తన్న నే నాయకుడని వ్యవహరించితిమి.

కర్నూల సర్ సి. పిటు:- లేదు!

మూర్తు:- ప్రభుత్వము వారి ప్రతినిధు లుపయోగించిన భాషను బట్టియే నేనట్లు చెప్పవలసింది.

వైనికవ్యవస్థ

భారతదేశములోని వైనికవ్యవస్థనుగూర్చి మొదలెత్త మున్నట్లెందును. నేను వివరించుచున్నది. వానిని నాకన్న సమర్థులగువారు చర్చించుటకుదురు. కాని వైనికవ్యవస్థను ఎ దులన వివరితముగ హెచ్చయ్యెను? గౌరవనీయు డగు సహాయకార్యదర్శి చెప్పిన దానిగ నుండును. ఒక్క బ్రిటిషు సేనల వైనిక 1921-వ సంవత్సరము నుండి సానుభూతి పా 7,000,000 వ్యయము హెచ్చగుచున్నది. భారత దేశములోని సేనల 5,000 లను 1921 లో తగ్గించిరి నాకు జ్ఞాపకము. ఉద్యోగిగలవల జాస్తిచేయుట వలనను, అందరు ఉద్యోగిగలవలను ప్రయోజనము నిచ్చుటకును, ఈ హెచ్చుదల కలిగి యుండునని యూహింపవచ్చును. కాని యింత పెద్దమొత్త మేలయ్యెనో, తెలియకున్నది. భారతదేశపు రాబడిలో నించుమించుగ నధానము వైనిక కాఖయే మ్రొగుచుండ, దేశమునందెట్టి విపరీతపు పరిస్థితు లేర్పడ నున్ననో, యూహింప గలుగవచ్చును. భారతదేశములోని బ్రిటిషు సేనలందు సంఖ్య తగ్గింపబడినను కేంద్రస్థాన కార్యాలయమునందు మాత్రము జాస్తియయ్యెను. 1914-వ సంవత్సరమునందు అధికారుల సంఖ్య 301 గ నుండెను. 1921-వ సంవత్సరమునందు 444 గు రుండిరి. ఇంత విపరీతపు, అసాధారణపు హెచ్చుదలకు సహాయ కార్యదర్శి యేకాగ్రములను నిరూపింపగలగనో మాతము.

రాజకీయస్థితి

భారతదేశమును బుజ్జించుకాలము గడచినది. అచ్చటి పరిస్థితులన్నియు మారివని, విపరీతమైనవి, సహాయకార్యదర్శిగన్న

కొంచెమువివరముగ నేను వానినిగూర్చిచర్చింప దలచితిని. భారతదేశము ఇప్పుడు క్రమక్రమముగ అభివృద్ధి చెందుచు, శాంతియుత మగుచున్నదని ఆతడు చెప్పెను. నిరాకరణోద్యమమునకు గొప్ప భంగము గలిగినదనియు నెను. బ్రిటిషు అధికారసామ్రాజ్యము మరల స్థాపింపబడుచున్నదని యా చెప్పెను. బ్రిటిషు రాజ్యాంగవిధానము నింకొకన్న స్థూలదృష్టితో మరియొకరు చూడబోరు. నిజస్థితి యెలాగుననున్నదో, పరికింతము. నేను కారాగారమునందు గుమా రియవడివేలను దిక్కి వైగానున్నార వారిలోగొప్పవారు. నుతీలరు, నిమ్మశంక చారిత్రులుగలరు. విజ్ఞానవంతులు, ప్రతిభాకారులుగలరు. వారి ప్రతిభ, మన ప్రజల సభలోని సామాన్యసభ్యుల ప్రతిభనుమించి యుండును. వారి విజ్ఞానమును మన సభ్యుల విజ్ఞానమును సామాన్యముగ మించి యుండును. రెండుమూడు సంవత్సరముల క్రిందటివరకు వారు బ్రిటనుకు ప్రతిఘటనముగ నుండిరారు. ఇప్పటికిని వారు ప్రభుత్వవిధానము నేపగించుచు గాని బ్రిటిషు ప్రజయెవల ద్వేషభావము లేదు. ఈయిరువది వేలమందియు బ్రిటిషువారికి ప్రతిఘటనగ నుండి రనుకరణమునగాక కేవలము భారతదేశభక్తు లైనందున కారాగారముపాలై యున్నారు. వారి నేరము అడియే. వారి స్వాతంత్ర్యమును, అత్యధిక జాతీయవాదమును విజృంభించుటకు బ్రిటిషు విధానమునందలి లోపములే కారణ మయ్యెను. జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటమును గూర్చియు మనము మాతృముగ 1919లో నొకంగన సంస్కరణ విధానమును గూర్చియు మీ కెల్లవరకు తెలిసియున్నాది ఈసందర్భమున వెనుకటి రాజ్యంగము తిని గూర్చి ముచ్చటించుట యావశ్యకమైనది. ఆతనిని (మాటాగూ గారు) పదభ్రష్టుని జేసిరి. కాని అతడు భారత ప్రజాభ్యుదయమునకై సలిపిన కృషిని ఆక్షేపు ప్రజలెన్నటికిని మరచజాలరు. అప్పటికి ఆవిధానమును ప్రభుత్వమువద్దనుండి పొందుటయే కష్టముగనుండెను. మాబోంట్ల కా విధాన పుస్తకముగ నుండెను దానివలన కష్టములు గలుగునని తోచినను, ఎద్దాముల చెల్లుబడికై మాటాగూగారు బాధ్యతాయుతముగ రాజ్యాంగ వేత్తవలె పనిచేసిన నిమ్మశంక జెప్ప వచ్చును భారతదేశమున మన మనేక సంవత్సరములు పాలించుచుండెను, ఇంతటివిధాన మిదివరకు ప్రవేశపెట్టబడి యుండలేదు. అతను స్వాతంత్ర్యమార్గమును తేటచెను. ఇక దానిని మూయుటకువీలులేదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందే గాక ప్రపంచమునంతటను, స్వాతంత్ర్యపియులుగ నుండునా రిదులకాతని ని కొనియాడకమానదు. అయినను ఆతను ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణములకు పరిమిత అనుకూలనాతాగణ ముండెనదికాదు. అప్పుత సరమును సుంకము సంధియు సంస్కరణ విధాన ప్రయోజకత్వము నకు భంగము గలిగించుటకు కారణములయ్యెను. సరివాద్దుల నిర్మాణమువై మతాభిప్రాయమునందు సంచలనము గలిగెను. ద్వేషమును పురికొల్పెను. కాని యాద్వేషము బ్రిటిషుప్రజలవైగాదని మరల హెచ్చరించెదను. వారిద్వేషము ప్రభుత్వప్రతినిధులవైనుండెను. నిరాకరణోద్యమము ప్రవేశపెట్టబడినది. బ్రిటిషు అధికారులకు చాల చిక్కుగ నుండెను. మొదటి ఎన్నికలో వోటరు లధికసంఖ్యాకులు పాల్గొనుటకు నిరాకరించిరి. సాత్త్వికనిరోధము దేశమంతటను వ్యాపించెను. బొంబాయి రాజధానిలో కొన్ని ప్రదేశములందు నూటికి ముగ్గురు కూడ పోలింగు ప్రేక్షకులకు వెళ్లేలేదు. నే నాప్రాంతముల కొక సంవత్సరము క్రేతము వెళ్ళియుంటిని. పాశ్చాత్యభౌతిక సిద్ధాంతములందే కఠినమొందిన మనబోంట్ల కా ప్రాశస్త్యవ్యవస్థాపకత్వ బోధపడలేదనుట. సామాన్య రాజ్యాంగవేత్తల కారవాద్యమే బోధపడదు. మనవారినిరాకరణోద్యమమునే తిన్నగ గ్రహింప జాలకుండ్రి. దురభిప్రాయముల గలిగించుకొనిరి. ఉద్యమము వెట్టిదని వ్యవహరించినంతనే సమస్య పరిష్కార మయ్యెనని తలంపదగదు. నిరాకరణవాదులకు కొన్ని వేల మందిని నిర్బంధించినంతనే ఉద్యమ మణిగిపోవదు మన మణచజాలము శరీరమును బంధించినను స్వాతంత్ర్యమును గోరునది మనశ్శక్తి. మనశ్శక్తి చంపుట కేయాయుధములేదు. నిర్బంధించుటకు కారాగారము చాలదు. ప్రవాహము నొక అడ్డకట్ట ఆపునని యూహించువారు కొందరుగలరు. అయిడ్డకట్ట పెట్టెయెత్తుగ కట్టుదుమో ప్రవాహపు దుడుకును అంతయధికముగను మించియు, ఉండును. అడ్డకట్ట ఎప్పటికైనను తెగగలదు. భారతదేశమునందలి కారాగృహవాసులు గూడ ఆలాగుననే తెలుపబడవచ్చును.

రక్షణశక్తి, పశుబలము

భారతదేశమునం దావహించియున్న శక్తి అతీతమైనది. మానవశక్తి మించినది. పశుబలము, రుద్ధిరప్రవాహము అయిర్థాడునందు శాంతిని సంపాదించలేకుండెను, భారతమునను సంపాదించజాలవు. ప్రపంచమునం దెచ్చటను రక్షణశక్తియువలన శాంతి కలుగులేదు. మనము సహాయనిరాకరణము నోడింపజాలము. నాకునదాని నోడించుట యిచ్చ మేకాని భారత ప్రభుత్వమువారు ఈక్షేత్ర బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యంగీకారముతో నుపయోగించునట్టి సాధనములు మాత్రము నాకు బనికిరావు. సహకారము సభ్యసింది సహాయనిరాకరణము నోడింపవచ్చును. నేను చెప్పిన దేమనిన, బ్రిటిషువారును, భారతీయులును, సమాన స్వత్వములు గలిగి అన్యోన్య ప్రేమతో సామ్రాజ్య పౌరులనలె మెలంగవలయును. మనయధీనముననుండెదలసరాజ్యములలోని భారతీయుల రాజకీయ కష్టములు తొలగింపబడవచ్చునని మనతో భారత రాజ్యాంగ సహాయకార్యదర్శిపలికెను. అవి త్వరలో తొలగింపబడునని నేనువిశ్వసింపచెదను. మన కలలోని యిటు కార్యాలయమువారు భారతీయులను బ్రిటిషు పౌరులతోపాటు సమానముగ జూడవలె నను జ్ఞానమును తెచ్చుకొనునట్లు చేయుదురుగాక. ఏలనన భారతమునందుగాని మన యధీనమున నుండెడి యేకావసీయందైనందుగాని భారతీయులకు ఎట్టి కష్టము లుండెనను-బ్రిటిషు పౌరులకన్న నేమాత్రము తక్కువగ చూడబడుచుండెనను- శాంతి కలుగునో కుదురుదు. అపాయస్థితి యట్లే నిలిచి యుండును. వైరభావము తగ్గుటకు మారుగ అతిశయించుచుండును.

ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని కనుగొని యుచితరీతిని ప్రవర్తించవలెనని కోరుచున్నాను. గాంధీయహేతువు భావమును కనుగొనుటకు మారుగా మన మాతమున కారాగృహమున బడ్డద్రోసితిమి. అవిధానము నిచ్చటివారుకొందరు అగి కాగముగ నుండవచ్చును. కాని ఆయంగీకార మసమర్థము చాలున్నది. గాంధీని బాగుగ గ్రహించుట యుక్తము. మనమాతనిని బంధించుటచే, ప్రజాశక్తిని బంధించుటయైనది. ఇ నమాతముతో నేకీభవింపవచ్చును. ఏకీభవించకపోవచ్చును. కాని భారతమునందలి కోటానుకోట ప్రజలశక్తి ఆతనియందు ప్రతిబింబితమై యున్నది. దీనినే నేను మరలమరల హెచ్చరించుచుంటిని. మన కాతని యభిప్రాయములు రుచింపకుండవచ్చును. కాని అవి ఆతని స్వంత యభిప్రాయములని తలచుట పొడవాటు. ఆతని నిర్బంధమువలన, గలుగుముఖ్య ఫలితిమేమన, ద్వేషభావము హెచ్చును. ఈగొప్పపోరాట మంతమునకు వచ్చుటకుమారుగ నింకను సాగుచుండును. శాంతి నెలకొనుటయు దుస్సాధ్యము. బ్రిటిషు అధికార సామ్రాజ్యము ప్రతిష్ఠింపబడినది! అవును. భారతము దివాలాయైనది. లొంకమైరు ప్రత్తివ్యాపార మధోగతిపాలైనది. ఆర్థికపరిస్థితులును, రాజకీయములనలె నే యుపన్యాసముగ నున్నది.

మా స్వేచ్ఛ గూర్చియును

బ్రిటను - భారత సంబంధ చారిత్రమునందు అతీతముగ మార్పుచెందెనా, మంచిది. తేనున్న భారతము బ్రిటనుకు దక్కదు. బ్రిటను భారతమునకు దక్కదు. అట్టి దువస్థ సంఘటిల్లి నేని దానిఫలిత మేమగునో ప్రస్తుతము మనకు స్పష్టంపకపోవచ్చును. మన మిప్పుడు వినిన యుపన్యాసము వలన గలిగెడి ఫలితమునకన్న యుపద్రవకరముగు ఫలితము సంభవించునని యే నానిశ్చితాభిప్రాయము. ఈక్షిప్త సమస్యకు పరిష్కరించుట దుస్సముగ మొగటు కన్పించును. కాని అందులకు బూతుకొనిన నులభముగ జరిగిపోవును. భారతము తన గృహమునకు తానే యజమానురాలగు నుండగోరుచున్నది. అట్లు తనగృహమునకు తానే యజమానురాలగు నుండెంతకాలము శాంతి యుండదు. గతరెండుమూడు వారములనుండి భారత స్వతీయవిలేఖకుడు వ్రాయుచుండెన వ్యాసములను మాస్వేచ్ఛ గూర్చియును ప్రతీక ప్రకటించుచున్నది. గతసోమవారము ప్రకటించబడిన వ్యాసమునందు ఒక ధనికుడుగూ పారశిక వర్తకునితోటి యాచితభుడు కావించిన సంభాషణగలదు. అపారశికుడు నిరాకరణా వలంబకుడు గాదు. హిందువులతో మమామృదీయులతో పారశికులతోటి విలేఖకుడు సంప్రతించెను. పారశికవర్తకుడు రాజకీయపక్షములలో నెందును

చేయుచుండలేదు. నిరాకరణోద్యమముతో నేలాటి సంబంధమును లేదు. ప్రస్తుత యశాంతికి కారణము బాటియవాంఛయే. తేక ఆర్థికమైన సంతృప్తియే. యిది ప్రతికావిలేఖకుడు పాఠశిక వర్తకుని బ్రశ్నించెను. ప్రస్తుత తరమును బరికింపుడు:

బాటియవాంఛలను సంతృప్తిపరుపకుండుటయే, ముఖ్య కారణముగ నున్నది. ఆర్థిక దారిద్ర్యమును, ఆర్థిక వ్యవహారములను ఇందుకు చేయుత యొసగినది. అయితే, మానీషికతలను పరిష్కరించుటకు మాత్రే యధికార ముండెను. ఆర్థిక నితి యెట్లుండినను, మేము సహించుము. ఇప్పుడే మైనదనిన, మావ్యవహారములు మీ యధికముననుండినవి. మీరు వానిని దుర్వినియోగపరచుచున్నారని చెప్పుకలసివచ్చెను. స్వప్రముగనే చెప్పెదను వినుడు. మాయార్థికవ్యవహారము లేకున్నను, బడ్జెటులను సరిగా బెట్టెను, ఆ హారపాద్యముల ధృవ తగ్గినను, వర్తకము చురుకుగ జరుగుచుండినను, వర్షములు సకాలమున కురిసి సత్వములు బాగుగ ఫలించినను, అప్పటికిని మాగృహమునకు మేమే యజమానత్వము వహించు పరలెను దృఢ సంకల్పమును విడనాడెను.

అంతట విలేఖకు డాపారశీకుని మరల నిట్లు ప్రశ్నించెను. "మీ వ్యవసాయమునకు మీరే యజమానులగుదు రనుకొందుము. మీ దేశమునందు మాసామ్యము వెచ్చించితిమి. దానిగతియే మగును. మా దేశీయులగతి యెరుకును?" భారతదేశములోని యూరోపియనులగూర్చి పలువురు సందేహస్పరు లగుచుండురు, వ్యాకులపడుచుండురు. అట్టివారు పారశీకుడు ప్రతికావిలేఖకుని కిచ్చిన యీ క్రింది సమాధానము తిగియున్నది:

"వారు సురక్షితముగ నుండురు. సంఘర్షణ రాజ్యాధికారమును గూర్చి మాత్రమే జరుగుచున్నది. ఆ సమస్యను పరిష్కరింపక కప్పిపుచ్చినంత కాలము ద్వేషము నిలిచియే యుండును. మీ దేశీయుల సౌఖ్యమునకును కష్టముగ నుండును. అందువలన దేశములో బ్రిటిషునైనికు లధికముగ నుండవలెనని మీరు కోరుచుండురు. మీ యభిప్రాయము వారు తెలిసినది. రాజ్యాధికార సమస్య పరిష్కరించిన తరువాత మీ దేశీయుల ప్రాణములను సంరక్షించుట కిచ్చుట ఒక్క బ్రిటిషు నైనికుడైనను నుండవలసరములేదు. అప్పుడు ఇప్పటికన్న యధికముగ నే మీ యనుభవము మీపెట్టుబడి మాదేశమున కనవలసరగును. వాని నుపయోగించుట కప్పు డిప్పటికలె వెనుకదము."

అంతట విలేఖుడే తన విమర్శనమును వెలిపెను. "నే వాక్యములు నిరాకరణకాలంబున బెడరింపుట గావు. అది ఒక పారశీక వర్తకుని యభిప్రాయములు."

లేబరు సంఘ సూచనలు.

మా లేబరు పక్షమువారు కొన్ని ఏర్పాటులను వెంటనే గావించ వలె నని కోరుచున్నారు. భారత ప్రజల వ్యాయమును కొల్పోలను వెంటనే పరిశీలించి భావమే సహాయకార్యదర్శి యుప వ్యాసమునందు వెదకిచూచినను కన్పింపదు. ఆ కొల్పోలను కొంతవరకు సఫలపరచినగాని యుపయోగములేదు. అపాయకరమగు నితీయింకను ఏర్పడును. రాజకీయ నిర్బంధితులనందఱను కష్టము విడుదలచేయవలెను. వీరిలో కొందరను మేము స్వయముగ బాచితిమి. లజనతి గాయకంటి దేశభక్తులు గావించిన శేరమేమికి దేశభక్తియేనేము. భారతదేశములోని అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను ఒక సమావేశమునకు వెంటనే యాహ్వానింపవలెను. ఆ సమావేశము పరిశీతుల నన్నిటిని సహకారముగ చర్చింపవలెను. 1919 వ సంవత్సరము భారత ప్రభుత్వభిల్లు చర్చలో నుండగా ద్వంద్వవిధానమునందలి లోపములను మనము కొన్నిటిని కనుగొంటిమి. అట్టి వానిని, మరి కొన్నిటిని సంపూర్ణముగ ఆ సమావేశమునందు అనుభవమును బట్టి వెల్లడి చేయవలెను. చట్టములో నుదహరింపబడిన పదిసంవత్సరముల గడువుతో నిమిత్తములేక అతిశీఘముగ విధానమును మార్పు గావించి చెద మని బ్రిటిషు, భారత ప్రభుత్వములు ఆ సమావేశమునందు నూచింపవలెను. పదిసంవత్సరముల గడువును కొట్టివేయుటకు మేము కొందరను పార్లమెంటుకిమిటి యందు బ్రయత్నించితిమి. కాని విజయము పొందజాలకుంటిమి కాని ప్రస్తుతవిషయశీతిని కనుగొనియెను, ఆ గడువును త్రొసిపుచ్చి అంతకన్న శీఘ్రముగ క్రొత్త సంస్కరణములను పవదేశ వెట్టు ను త్యాగమును ప్రదర్శింపవలెను. ప్రతినిధు లందరను సమావేశతీర్మానములను విశ్వాభ్యుత్సాహముగ నాదరించువూచితో స్థిరము వెంటనే ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము చేసెదర నివాసమిక్క. సంస్కరణములను త్వరలో ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తమసంసిద్ధతను బాపియెడల భారత ప్రజల యావేశము కొంత యుపశమించును. వెండుదేశములకును స్వతమున్న స్పర్థలు కొంచెము సడలును.

బాటిద్వేషము

అదియునుగాక, మొదటి యెన్నికలలో, కాననకలలో బ్రవేశించినవారు ప్రజాసభిభులని యెవరును చెప్పజాలరు. కనుక క్రొత్తగా మరలన్నెకలను జరుపవలెను. అన్నిటికన్నను, ముఖ్యముగ గమనింపదగినది మరయొకటిగలదు. బాటిద్వేషకృతా భావమును రూపుమాపవలెను. బాటిద్వేషము నణచివేసి అపాయముగనునని వింటున్న ప్రభువు పలికెను. బ్రిటనుపక్షము బూన దగనివారు, ఉచితజ్ఞత లేనివారు ఎన్నిమారులు బాటిద్వేషకృతను వెల్లడిచేసి ద్వేషమును పెంపొందించి యుండలేదు. నేను యూరోపియను బాటినంతలను అధిక్షేపింపను. కాని భారతదేశమునకు వెల్లిన మాబోటుకచ్చట మనవారు కొందరకు చేయుచుండెను కార్యములు తెలిసెను. అట్టివారు తమ యధికారము నేటుల దుర్వినియోగపరచుచుండెదయ్యు, బ్రిటనున కెట్టి కళంకము వాదించుచున్నదియు స్వయముగ బరికింపగలిగితిమి. సహాయకార్యదర్శి సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు కష్టముల నేకములుండెని పలికెను. వాస్తవమే. అయితే మనము నిజమారయకలసియున్నది. ఈమధ్య అచ్చటకు వెళ్లి ఉద్యోగులు మనుషటివారివలె ప్రతిభావంతులు, సమర్థులు, యోగ్యులు గలవారు కాక నియు, ఇండియను సివిలు సర్వీసు ప్రతిష్ఠాయందే లోపము గల్గిందనియు భాటియులను కొనుచుండురు. భారతదేశముతో సంబంధముగల వారినివ యమై వాకన్న బాగుగ వికరింపజుగుదురు ఇదేమిభిప్రాయములను బాధ్యతాయుక్తులగు భారతీయులేగాక గొప్పనితీలో నున్న 'శ్వే' వారుగూడ వారు తెలిపిఉద్యోగమునందలి వ్యామోహము తగ్గింపవలస, యిదిసంభవించిన సంభవించి యుండవచ్చును. కాని బాటిద్వేషకృత యనెడి అసాంకారముతో మనవై భారతీయుల కింకను ద్వేషభావము లిచ్చించెడి స్వభావము గల వారిని మాత్రము భారతదేశమునకు బంపరాదు.

బాధ్యత, అవకాశము

దుర్భరమగు నైతిక వ్యయమును తగ్గింపవలెనని మాయభిప్రాయము. నూటికి 50 మంది వ్రాయుటకు గాని చదువుటకు గాని తెలియని దేశమున ఈవిద్యావిహీనతకు బాధ్యులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే. రాబడిలో నుమా రరభాగమును నైతిక కాఫి యిం గుట ఘోరముగ నున్నది. విద్యానిధానమును పెంపొందింపవలెను. వోటులు తెలివిగల వారుండవలెనని వింటున్న ప్రభువు చెప్పిన యభిప్రాయముతో నేనేకీభవింపుచున్నాను. మనము విద్యను ప్రోత్సహించిన నైతిక కాఫుకు సామ్యు వెచ్చింప వలసరముండదు. సాధ్యమైనంతకత్తరలో భారతము స్వపరిపాలనము సంపాదించవలె ననుటయే మన ముఖ్యోద్దేశ్యమైనటుల కార్యములపట్ల మనము ఋజువుగ బ్రవర్తించవలయును. భారతమునకు సాధ్యమైనంతకత్తరలో దోమియనుస్వపరిపాలనమునొనగవలెనని మాలేబరపక్షమువారు మొదటనుండియు తలచుచున్నారు. పశుబలమును, రక్తపాతమును విర్రాండు నందెంతజనుము సంబాదింపగలిగినో, భారతమునందును ఆ తేసంపాదింపగలిగుననుని యొకమారునేను హెచ్చరించున్నాను మనవై గొప్ప బాధ్యత

స్వామి సత్యదేవుగారు.

నేత్రచికిత్సకు విదేశముల కేగగోరుట.

పానుపోర్టు నియంతుండుట.

తనకండ్ల జబ్బుకు చికిత్స చేయించుకొనుటకు విదేశముల కేగెదనని స్వామి సత్యదేవుగారు వుద్యోగులకు తెలుపగా వారు పానుపోర్టుల నీయమనినని సమాచార అను సూతుగు జర్రాతీదినపత్రిక ప్రకటించెను.

స్వామి సత్యదేవుగారు నేత్రచికిత్సకొరకు ఆస్ట్రీయా జర్మనీదేశములకు మొదట వెళ్లి అచట నేత్రచికిత్సలో చాల ప్రవీణులగువారివలన చికిత్సచేయించుకొని పిమ్మట ఆరోగ్యము కొరకు కొంతకాలము ప్రాన్సు, స్విట్జర్లండు, ఇంగ్లాండుదేశములలో సంచరింపగోరి పానుపోర్టు కొరకు డాక్టరుల సర్టిఫికేటులను పంపుచు బొంబాయిలోని పానుపోర్టు అఫీసుకు 28-4-22 వ తేదీన వ్రాసిరి. ఆంగ్ల దేశమునకు మాత్రమే పోవచ్చును. తక్కిన దేశములకు పోనరాదు. ఆంగ్లదేశమున నేత్రచికిత్సకు చాల సమర్థులున్నారు. ఆరోగ్యస్థానములుగూడ చాలకలవు. మీరు రియూపాటులు పంపిన పానుపోర్టు పంపెదనని 6-5-22 న ఆయుద్యోగి మరల వ్రాసెను. జర్మనీలో నున్న డాక్టరు ఫ్రాగ్ నువ్లేచరు ఆస్ట్రీయాలో నున్న డాక్టరు ఫోటగార్ల వంటి గొప్ప వైద్యులు ఆంగ్లదేశములో లేరుగాననే ఆంగ్లదేశీయులుగూడ జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశముల కేరుచుండురు. ఉన్నవో వారిచేరులను తెలుపుడు. నేనిపుడు చదువలేకు, వ్రాయలేను. ఒకరి సహాయము లేకుండ నడచుటకైన మీలలేమన్నదని 8-5-22 వ తేదీన స్వామియరల వ్రాసెను. దానికి ప్రత్యుత్తరము రానందున 26-5-22 వ తేదీన మరల వ్రాసెను.

బొంబాయి దొరకమువారు తమఅభిప్రాయమును మార్పుకొనజాలరు. మీకిష్టమున్న రియూపాటులు పంపిన ఆంగ్లదేశమునకు పానుపోర్టు పంపెదనని 2-6-22 న ఉద్యోగి స్వామికి వ్రాసెను. అది లక్ష్యిదానురావు జ్వెల్లెస్సీ, బాల్గోల్డ్ ప్రేమ్లాభార చాగార్ల జూలై 6వ తేదీన బొంబే వానికలు పత్రికు వ్రాసిన లేఖ 11 వ తేదీ వాపత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

గలను. బ్రిటిషు ప్రజల సభలో భారతముస్వలు చర్చకు వచ్చినపుడు సభామందిరమున నుండు సభ్యుల సంఖ్య చూచిన మన బాధ్యతను మనమెంతవరకు ప్రహించుచున్నదియు విదితమగును. అనకాకామింకను గలదు సమయము గడచిందని నేను అనుకొనుచుంటిని. గతి సంవత్సరము డింబురులో నే నిచ్చటికి వచ్చినపుడు ఆయభిప్రాయము నేకరిగియుంటి. ప్రభుత్వపాలనా విధానము లో ప భూ యి వ్ల ము గ ను డె ను. ఇ క సవరించుటకు మీలేదేమోమని వెజగొందితిని. వ్యవధి యొకన కలదు. సవరించుకొనుటకు ఆవకాశముగలదు. స్వాతంత్ర్యభారతముగ కేముటయే మనబాధ్యత - బ్రిటను వ్యాయస్వభావము నందు విశ్వాసము గోల్పోయిన భారతప్రజావారి విశ్వాసమును మరల చూ గొనుటయే మనయవకాశము.

పాండురోగము

నెత్తావలొ

నిస్త్రాణ

బలహీనత

జ్వరములు

టానిక్ వైన్

డాక్టర్ స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్డు, మదరాసు

W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

తామర, దోపీసు తీటు

మొదలగు వాటికి శాస్త్రోక్తముగా మాతన పద్ధతి ననుసరించి కనిపెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము

ప్రోటల్ ఆయుర్బుమెంటు

ప్రోటల్ సోపు

గుడ్డలకు తగిన ముతకపడదు. దీర్ఘ కాలముయొకటి కుప్పవి కూడత్వరలో మాయమైపోవును.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం. 1208, మదరాసు.

విదేశ వార్తలు

హిందూ మతము

ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుచున్న

సోవియట్ల వట్టుదల

హిందూ మతము:—క్రాసినుగారి యాగమములను

వ్యవహారము త్వరితగోచరమునకు వచ్చునని తలచుచున్నానని, ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుల యువసంఘము, ఋణముల యువ సంఘముల సమావేశములు చాల దీర్ఘములుగ జరుగించుచున్నట్లు గానెను. ఈ యువసంఘములయందు రవ్యములు మూర్ఖపు పట్టుపట్టిరి. రవ్యము లంగీకరించు ఋణముల నెప్పుడు తీర్చి నదియు దెలుపకయే తమకు మాత్రము ఋణముల నీయవలె నని కోరుచుండిరి. ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుల యువసంఘమునందు రవ్యము ప్రతినిధులను ఇతర ప్రతినిధులను జరిగిన ప్రత్యేక రములందు ఒకరితో నొకరు పోటీపడిరి. ఇదివరకు విదేశీయుల యధీమన నున్న సాత్తును గురించి వివరములను దెలుపవలె నని లిట్టి నాపుగాని ప్రత్తుంచునట్లు దీని హెచ్చెను.

విదేశీయుల ప్రదేశముల పుష్కల నిరూపించుట కష్టతరమని లిట్టి నాపుగాని ప్రత్యేక మిచ్చుచు ఆయా యాత్తుల యజమానలే వానిని నిరూపింపవలె నని నడిపెను. అందుపై నితర ప్రతినిధులు మరింత బలవంతపెట్టిగా “విదేశీయులయొక్క ఆస్తులు” అనిన నేమియని అయిన తిరిగి గొప్పించెను. ఈ ఆస్తులను తిరిగి యేలమువేసేయెడల నిదనంబు ఆ ఆస్తుల యజమానుడుగూడ సామాన్య పాటదారులవలె నే యెంచబడుననియు నాతనికి ప్రత్యేక హక్కు లొసంగడవనియు లిట్టి నాపుగాని తుదకు ఒప్పు కొనవలసి వచ్చెను. లిట్టి నాపుగాని బెల్జియను ప్రతినిధులకు ప్రత్యేక మిచ్చుచు, తా నొసగిన ప్రత్యేక రమునకు తన ఇష్టమువచ్చిన ట్లెట్టు దీయవచ్చునని దలిపెను. ఇతర ప్రతినిధుల డిగిన వివరముల నెల్ల రవ్యను ప్రతినిధులు దెలిపినదియు కాని రవ్యముల కిందుల కెట్టి ప్రతిఫలమును ! కేహరలేదనియు లిట్టి నాపుగాని దెలిపిరి.

క్రాసిను గారింతో కలిపించుకొని ప్రత్తు లన్నియు వ్రాతములముగ నుండవలెనని చెప్పెను.

ప్రతిఫలము వారును దా మే కాభిప్రాయముగ లేని విషయమును వదలి పెట్టవలెనని యువసంఘములవారు తీర్మానించిరి.

ఋణముల యువసంఘమునంగ, లిట్టి నాపు, హిందూ కాపుగానై ప్రత్తులు కేరపరంపర గురిపించుట. ప్రత్తులు ప్రధమమున వాఙ్మూలముగ నే జరిగినను తరువాత వ్రాతములముగ జరిగెను. ఆదాయవ్యయపట్టికయందలి బంగారు మొత్తమును గూర్చి ఒక్కొక్క కాపుగానిని నునిశితము లగు ప్రశ్నలడిగిరి ఈ ధన మంతయు, నీకపరచుకొనబడిన చర్చి యాస్తుల లోని దనియు, ఔనునివారణకుగాను ఆది యువయోగింపబడుచుండెననియు నాయన ప్రత్తుత్తమిచ్చెను. ఉపసంఘము తిరిగి 1 వ తేదీన సమావేశ మగును.

సర్ ఫిలిప్స్ లాయడు గ్రీసుగారితో ప్రసంగించుచు క్రాసినుగారిట్లు చెప్పినట్లు “జర్నలు డెన్ డిబెల్సు” అను పత్రికయందలి గల దని దెలియుచున్నది:— హిందూ సమావేశమునందు సోవియట్లు ప్రతినిధు లధికారహాదాతో దెలిపిన విషయములు గొప్పపరుపబడి నట్లెంచవచ్చును. హిందూ సోవియట్లు ప్రతినిధులు తిన్నగించినను ప్రభుత్వ యధీన మొనర్చుకొనబడిన ప్రత్యేక వ్యక్తుల ఆస్తులలో 90 వంతులు తిరిగి ఇచ్చి నేయవచ్చును.

జర్మనీయందు పరాసులపై ద్వేషము

అప్పుడు సైనికీయాయందు పరాసులపై ద్వేష మమితముగ నెక్కువముగుచుండెను. ఇటీవల వెర్సెల దిరువురు పరాసు జర్మను సైనికులు పోరాడుకొనుచుండగా విడదీయబడు జనన బ్రిటిషు సోల్దరులకు తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. గ్రాస్టర్ తిడును వదలి వెళ్ళుచుండగా పరాసు సైనికులపై జర్మనులు రివోల్వర్లను కాల్చిరి. ఇంకొక ప్రదేశమునందు పరాసు సైనికులను మోసికొనిపోవుచున్న రైలుబండిలోనికి కొందరు జర్మను సైనికులు దుమికిరి. ఆ పోరాటమునందొక పరాసు సైనికుడు హతుడయ్యెను. అందే ప్రయాణ మొనర్చుచున్న ప్రతిఫల సైనికులతోలి కవ్వరును జనలేదు.

ఫ్రాంకో సైనికుల నాణ్యత యెడంబడికపై సంతకము జానరబడినది.

బ్రిటనుకు హెచ్చరిక

అంతర్జాతీయ సమస్య

లండను, జూలై 9:—అర్థర మూడుగారు “బ్రిటను-మహా మృదీయతము” అనుకీర్తి కరింద “టైమ్స్” పత్రికలో నొక వ్యాసమును వ్రాయుచు “మనము మేల్కొంచి వెడలి పోవలెనని” నని దెలుపుచుండెను. సంగ్రామము: తు పూర్వము మహా మృదీయ పుణ్యస్థలముల రక్షణ భారము బ్రిటిషువారి మీద నెంత మాత్రమును లేదు. సంగ్రామ కాలమున మక్కా-యందలి పెరిపుటటుంబమును రక్షించు భారమును బ్రిటను వహించుటచే నప్పటినుండియు నుల్లూనుకొక్క భిలావతునకు వ్యతిరేకపక్షము వహించిన యెంచబడుచుండెరి. ఏది యెట్లున్నను ఈ దినమున భారతి ప్రభుత్వమువారు నుల్లూను యొక్క కలిఫాయధికారము నంగీకరింపవలె నని బహిరంగముగ వాదించుచుండెను. ప్రభుల సభయందు కర్తవ్య ప్రభువు నుల్లూను నట్లే వర్ణించెను అబ్దుల్లా జోర్దను షెజారును ఈ రాకుల కధిపతిగ గాంచినప్పటినుండియు మహా మృదీయ పుణ్యస్థలముల రక్షణకు బ్రిటను నే బాధ్యురాలుగ మహా మృదీయ ప్రపంచ మంతయు కాగ్యాచరణమును పరిగ జించుచున్నదను విషయము పశ్చిమదేశము గమనించు లేదు ప్రతివత్సరమున ఇబన్ సాదుగారికి బ్రిటిషు వారికి చెల్లించుచున్న 60000 సవరనులకంటె, మక్కా, మదీనా లను వాహిలైటు అనుచురు బారి నుండి తప్పించుటకు ప్రస్తుతము వేరొక మార్గము లేదు. ఈ మంత్రము కాశ్వతముగ నిలుచు నని యెంచుటకు వీలులేదు. ఇది పరాజయము నందిన తరువాత బ్రిటను నే అందులకు బాధ్యులుగ నెంచెదరు. అప్పుడు బ్రిటను కేట్రులందరును ఆసియా యందు తమ విజయ భేరిలను మోగించురు. ప్రస్తుతము వాహిలైటులను మక్కా మదీనాలదరికి రానీకుండుట బ్రిటనుయొక్క బాధ్యత. దీనినుండి మన మెట్లెటేరు తప్పించుకొనవలెను. ఈ రాకు, పాలస్తీను, ఆరేబియా లందు అధినివేశకార్యాలయమునా రెదుర్కొనవలసిన గొప్ప సాహసకృత్యములను అంగీయలు గమనింపవలెను. అరబ్బులకును యూదులకును కొన్ని వీల్లీయబడెను. టర్కీ చిన్న చిన్న రాష్ట్రములుగ శిథిల మొనర్చబడెను. కర్దులును అరబ్బులును తిరిగి తిరుగబాటు గావించక పూర్వమే, ఈ పుణ్యక్షేత్రముల రక్షణకారకు సైనికాధికారులు నూతనోపాయములకు గడంగక పూర్వమే మనము వానిని వదలి బయటకు వచ్చుట యుచితము.

జర్మను ఆర్థిక దుస్థితి

జర్మనీ దినాలా తీయవలెను

మిత్రమండలి సమావేశ సూచనలు

లండను, జూలై 10:—“డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” రాజకీయ విలేఖకు డిల్లు దెలుపుచుండెను. జర్మను ఆర్థిక విషయ నిధినిగురించి బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులు కలవరపడుచుండిరి. ఈ విషయమై చర్చించుటకు మంత్రిమండలి యువసంఘమువారి దినమున చర్చించురు. మంత్రవర్గమువారు శేపు సమావేశమై చర్చించురు. ముఖ్యము కాన్సిలు సమావేశము జరుగక పోయినయెడల, మిత్రమండలి ఆర్థిక మంత్రులయొక్కయు, నవ్వపరిహార వేత్తల యొక్కయు సమావేశమును దప్పించు టెట్లో దెలియరాకున్నది. ముఖ్యము కాన్సిలునందు సభ్యత్వము గలవారు మూతమే గాక వచ్చెలు సందీ పత్రములపై సంతకములు గావించిన వారినందరిని సమావేశపరతుని యెంచుచున్నారు.

టైమ్స్ పత్రిక జర్మనీ ఆర్థిక పరిస్థితులగురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు, పరాసాంగ దేశములు యేకమై తమ విజయ ఫలితముల కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలె నని దెలుపుచున్నది.

షిల్లింగుతో సమానవిలువగల జర్మను మార్కు ధర పెన్నీ కంటెను గూడ తగ్గిపోవుటవలన మధ్య యెకోపాయందు సంభవింపనున్న అపాయమును గురించి వార్తాపత్రిక లన్నియు హెచ్చరించుచున్నవి.

జర్మనీ దినాలా తీయవలెను

లండను, పారిసు, వాషింగ్టను డల్లిములనుండి పరస్పరము చాలముఖ్యములగు అధికార ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. ఆర్థిక వివాదమును తప్పించుటకుగానిట్లు జరుగుచున్నవని మాత్రము జర్మనీయందు కొంద రెంచుచున్నారు. జర్మను

విదేశం పరిస్థితులు

విప్లవకారుల ప్రాతికూల్యము తగ్గుచుండుట

లండను, జూలై 10:—తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సైన్యములు నలువైపులనుండియు విప్లవకారులను చుట్టు ముట్టుచున్నవి. అన్ని ప్రదేశములందును విప్లవకారుల ప్రాతికూల్యము తగ్గి పోవుచున్నది. వెట్స్ వర్త్ పట్టణవాసులు కాగడాలో నత్యుత్సాహముతో తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములకు స్వాగతము నొసగిరి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములవారు జూపించుచున్న కనికరమువలన విరిపు పజాభిప్రాయము తాత్కాలిక ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ మారుచున్నది. డివెలరాగారి చర్చలు నిరసింపబడుచున్నవి. ఈ వత్సరముగూడ గెయిలుకు ఆటపందెములను జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుట జూడ పరిస్థితు లభివృద్ధి జెందుచున్నట్లు గాన్పట్టుచుండెను. ఈ పందెములకు ప్రపంచమునందన్ని వైపుల నుండియు దాదాపు 80000 ప్రేక్షకులు జనుచుండురు.

కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యకర్మలు

కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యకర్మ రీతినమున డల్లిను నందు జరుగును. డివెలరాగారి సమయమున పాల్గొనవచ్చును, అట్లు గావించినయెడల నాత డప్పుడు నిష్ఠాధింపబడెనని యెంచుచుండిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదుల ప్రధానకార్యాలయము మల్లోనుండి లిమరిట్టునకు మార్చుకొనిరి.

లండను, జూలై 10:—కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యక్రియలు సైనిక గౌరవమర్యాదలతో జరిగెను. వేనవేలు జనులందరును గుమిగూడి అందు పాల్గొనిరి. వీధులందు వేనవేలు బౌరులు డిర్చి నిలువబడిరి. చర్చినుండి, బ్రూగాగారు మరణించిన ప్రదేశముగూడా అంత్యక్రియలు జరుగు ప్రదేశమునకు యూరేగింపుతో జనుటకు మూడుగంటలు పట్టెను. డెయిలు ఈ రాకునందలి ప్రజాస్వామ్య ప్రతినిధులు హాజరైరి. క్రిస్టిశాసన గౌరవార్థము ప్రజాస్వామ్యవాదులు సమాధిసాక్షి చాల తుపాకులను ప్రేల్చిరి. ఎట్టి అల్లరులను లేవు. డివెలరాగారు రాలేదు.

లాయడు బార్జి పాయిం కేరుగార్లు

లండను, జూలై 10:—జర్మనీ ఆర్థిక స్థితులను గురించి యువసంఘములను గురించియు చర్చించుటకు పాయిం కేరు లాయడు బార్జి గార్లు సమావేశ మగుదురని లండను “టైమ్స్” పారిసు విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు.

88 వ కర్నాటక కాల్బలములు చీల్చి వేయబడినవి. వారు ఒక రజితపాత్రమును సర్వ సేవాధికారికి బహుమతిగ నిచ్చిరి. దానిని ఆయన సావరముగ నందుకొనిరి ఈ గిన్నెను పోటీకి పెట్టెదరు. ఈ సైనికులు పోటీపాడవలెను.

ఎక్. ఎస్. డి. బట్లరు వి. సి. ఎస్. గారు ఇండియా ప్రభుత్వవిద్యా కాభిధికారమును స్వీకరించిరి.

ప్రభుత్వము నిజముగ దినాలాతీయని తిరిగి యభివృద్ధి నొందజాలదనియు, దానిని తప్పించు నుద్దేశ్యముతో బయటనుండి గావించబడు సహాయము నివృత్తయోజనమనియు కొంద రెంచుచున్నారు.

జర్మను మార్కు

బర్లిను, జూలై 8:—జర్మను మార్కుల విలువ తగ్గిరముగ తగ్గిపోవుచుండెను. ఈ దినమున సవరనునకు 2450 మార్కుల నిచ్చుచుండిరి.

జర్మనులు రొఖ్కూరూషమున నీయవలసిన నవ్వపరిహార మొత్తమునకు వాయిదాను పోడిగించవలెనని నవ్వపరిహారసంఘమువారిని గోరుటకుగాను అండరు కైకటరీలగు సాగిందరు, ఫివరుగార్లు ఒర్లినునుండి పారిసునకు జనిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతవాయిదా కవసరమగు మొత్తమును విదేశనాణెములలో ప్రోగ్డేసియించినను దానినిప్పుడు నవ్వపరిహారములకంద నిచ్చి వేసినవో వేరొక యాధార ముండ నేరదు. మార్కు ధర అకస్మాత్తుగా పడిపోవుటచే నివ్వడు నాణెములకొరకు మిత్రమండలివారు బలవంత పెట్టినయెడల జర్మనీ తిరిగి కోలుకొనుట దుష్టరమగును. ఇదివరకే యధికమగు చెరుపు. కలిగెను.

ఆయుధములు కనుగొనబడుట

బర్లిను, జూలై 9:—మాడ్ బర్గునందు కనుగొనబడిన ఆయుధముల సందర్భమున చాలమంది యర్జెన్ జేయబడిరి. వీరందరును నేషనలిస్టుపక్షమువారే. ఒకచోట 600 రైఫిల్సు 16 మరఫిరంగులు చాల పిస్తోళ్ళు 20000 వర్షాయములకు సరి పోవుమందు గుండు సామానులు దొరకెను.

కూ. రాడ వీరభద్రాచార్యులు,
ఆయుర్వేద యూనానీ డాక్టర్.

జూబులు

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

జూబు పట్టిక

డి 1-1-22 నుండి డి 30-6-22 వరకు

జూబు

	రు.	అ.	వై.
గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము వారి కల	800	0	0
విరాళములు	199	18	3
కాంతి వైద్యము	68	0	0
కాకినాడ సిటీ కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు చందాలు	150	0	0
తొలకు స్వరాజ్యనిధి	1:8	0	0
	1415	18	3

భర్యు

	రు.	అ.	వై.
శ్రీమతి కాంగ్రెసు సంఘమున కిచ్చినది	284	1	0
ప్రచారకుల భర్యు భర్యులు	259	2	6
ప్రచారకుల జీతములు	836	12	0
అచ్చనకు - కాంతిములకు	120	4	0
అభిను అద్దె	38	11	3
తృప్తములు	25	0	0
పోస్టల్ కాతాకు	11	2	6
వైద్యుని కాతాకు	9	7	3
సాదరు కాతాకు	69	15	9
తొలివార్తలు	4	9	0
నిలవ	111	12	0
	1415	18	3

కాకినాడ } (సం.) వృత్తులూరి గోపాలకృష్ణ
1-7-22 } ఆ. కార్యదర్శి.

రెండు నిద్రనములు తనిఖీచేసి వాని ౫ రిగానున్నవి.

(సం) గుణుపూడి కామోజీరావు.

కార్యదర్శి.

గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ వెబాచిత తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సామాన్య సభలో ఆంధ్ర పత్రిక వ్రాయును.

శ్రీయుత నవంతురావు

బుచ్చి సుందరరావు పంతులుగారు

శ్రీయుత వి. బుచ్చి సుందరరావుగారు (విశాఖపట్నం) 6 మాసములు తారాగ్రహవాసముచేసి 6 వ తేదీ వ్రుదాయమున 8 గంటలకు విడుదలయై బయటకు వచ్చెను. శ్రీయుత గజ నిర్మి రామచంద్రరావుగారు మున్నగు ప్రముఖులు వారిని ఆదరణతో ఆహ్వానించి శ్రీ రామచంద్రరావుగారి యింటికి తోడ్కొనిపోయిరి. ఆయన బహుశక్తిగలి నిరసించి యుండిరి. క్రమముగా జలము మూడునాలుగు కోణులలో చేరుకొనెను. బహుశా 9 వ తేదీని ఆయన స్వగృహమునకు విశాఖ పట్టణము వెళ్ళుదురు. మా స్వకీయనిరేఖనంతో యిట్లు చెప్పిరి:

“నేను ఆయుర్మాసముల నిమిత్తం 4 మాసములు జైలుకాను పుట్టిలో కాలము గడిపితిని. మొదట ఒక నెలకోణుల రక్త గ్రహణితో బాధపడితిని. యిది నాకు క్రొత్తకోగము. యిది వరకు ఎప్పుడును ఎరుగిది. యిందుకు కారణము ఏమైయున్నదని ననగా జైలులోనున్న ఆహారమును త్రాగుటకు జైలదొంగును ఆయి యిండ్లవలయును. మిగత మూడుమాసములును అప్పుడప్పుడు తీవ్రమైన ఉబ్బరపు దగ్గు వస్త్రాలతో బాధపడుచుండిని. సాధారణముగా నే నెప్పుడు బయటనున్నప్పుడు గూడ మంచి ఆరోగ్యముగల్గి యుండలేదు. పరిస్థితులు మార్పుకొనిన కారణముచేత నాకీ ఆహారోగ్యము తటస్థించినదని చెప్పలేను. నే నెప్పుడును శోగిస్తే నగుటచేత ఆస్పత్రిలో జాగ్రత్తగానే చికిత్సచేయబడితిని. నా ప్రక్కనే యితర జైలనుంచి యీ జైలువచ్చిన సాదరభైలకు చికిత్స చేయుట చూచితిని. వారిని కూడ జాగ్రత్తగానే వైద్యులు చూచినట్లు నాకు తెలిసింది

“మీరు జైలులో ఖైదీలకును నాకును ఎట్టి ఆదరణ జరిగినది అడిగితిని. దానినిగురించి నేను విస్తరించి చెప్పబూన లేదు. జైలు జైతే బ్రిటిష్ యిండియన్ జైలు. నేనేమో ఆ జైలు జైతేయ బూనను. అసహాయవాది నగుటచేత అసలే ఆ జైలుకు చేయను.

“రాజమండ్రి గెంటురుజైలులో యిప్పుడు నుమారు ఏబదిమంది అసహాయ ఖైదీలు వున్నారు. తాముకూడ త్వరలో కడలూరు జైలునకు మార్పుబడుదుమని ఊహించుచున్నాను. నేను నా పూర్వపుష్టిదరు: ప్రాక్టీసుచేయ దలచుకొనలేదు. నే నింతవరకు మా జైలుకు చేయుమండినవని యిప్పుడు అపి చేయజాలను. స్వకీయనిరేఖి.

నందిగామ తాలూకా ఖద్దరు ప్రచారము

ఈ తాలూకాలో ప్రతి విశేషముగా పండును. పల్లె

గ్రామ ప్రజలు రాటుములమీద దారముతీయుట ఇంకను మరున లేదు. రాటుములు వేలకొనిది యీ తాలూకాలో పనిజేయు చున్నవి. మగ్గులు చాలాగలవు. జగ్గయ్యపేటలో మాత్రమే వెయ్యి సార్లెగ్గుములు గలవు. చాలమంది ప్రస్తుతం పట్టు నేయు చున్నారు. అందరికిని ముతకములు నేయుట తెలియును. చుట్టుపట్ల గ్రామములలో మాలమగ్గులు చాలావున్నవి. యిది గాక నైజాం సరిహద్దు గ్రామములలో మగ్గుల వాండ్రకు పనులు లేక సాలీలు జగ్గయ్యపేటకు వచ్చుచున్నారు. వరుసకు కూలి చాల తక్కువగా నైజాం గ్రామములలో నూలు దొరకును. మాల వాండ్రు కూడ బాగా పనిజేయుగలవారున్నారు. యిచ్చట ఖద్దరు కంపెనీని స్థాపించవలయు నను ప్రయత్నములు కొందికాలముక్రింద విఫలమైనను సాధు రామకృష్ణయ్యగారు మరల మాసముక్రింద ప్రయత్నము సలిపి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారికి లేఖను వ్రాసిరి. ఇంతలో బందరు కాతా శ్రీ రామకృష్ణగారు యీ జగ్గయ్యపేటలో మగ్గుములు పెట్టించెద రనియు యిచ్చటి పరిస్థితులు చక్కగా వ్రాయవలసినదని రామ కృష్ణయ్యగారికి వ్రాసిరి. అంత రామకృష్ణయ్యగారు యిచ్చట కావలసినంత దారము దొరకుననియు, మగ్గులు మనపాకలలోకి వచ్చి పనిచేయుదు రనియు ప్రోత్సహించుచు వ్రాసిరి. అంతట శ్రీ కాశ్యపగారు, మద్దుల లక్ష్మీనారాయణగారూగారున్న బయలుదేరి వచ్చి యిచ్చట పరిస్థితులు జూచివెళ్ళిరి. రెండవవారా యీ కాశ్యపగారు వచ్చి పనిప్రాంభించి వెళ్ళిరి. యిచ్చట శ్రీ నెహ్రూ కద్దరు వర్తకసంఘము అను పేరున ౧౦౦ మగ్గుములు పెట్టించి సమయముగ్గరిగా సంఖ్య పెంచించి పనిజేయించు చున్నారు. బందరు జాతీయకళాశాలలో పనిచేయుచున్న ‘గాంధీసాహిత్య’ వారు యీ సంఘమువారి ఏజెంట్లను భాగ్యమును అయివున్నారు.

యిప్పటికి మగ్గుములు కాలలు తేలునైనవి. ౧౦౦ సార్ల మగ్గుములున్న, ౧౧ మాల మగ్గుములున్న దశమికోజున పని ప్రారంభించి నేయుచున్నవి. ౧౦౦ మగ్గుములు పెట్టించుటకై పాకలు తయారగుచున్నవి.

శ్రీ నెహ్రూ కద్దరు వర్తకసంఘమువారు తయారు జేయు గుడ్డ పద్ధ స్వదేశీయని హామీచేసి సర్టిఫై జేయుటకు గాంగ్రెసు తరపున తనిఖీవారుని నియమింపవలసినదిగా పత్రిక కృష్ణజిల్లా జాతీయపంఘమువారిని యీ సంఘమువారు కోరిరి. యింకను వారు నియమించలేదు. వెంటనే నియమించెదరని తల చెదము.

ఈశ్వరప్రగడ జగన్నాథరావు

మచిలీపట్నం

(ఒక విశేషమును నుండి)

సున్నర దక్షిణామూర్తి కాస్తుగారి యుత్సవములు. జూలై 10:—ఈ సంవత్సరము దక్షిణామూర్తి కాస్తు గుగారి యుత్సవములు మిగుల జయద్రుమగా జరిగినవి. చుట్టు పట్ల ప్రదేశముల నుంచి అనేక మంది సంగీత విద్వాంసులు వచ్చి, వారివారి యొక్క గాన నిపుణత్వమును ప్రేక్షకులకు జల్లడి చేసిరి.

శ్రీలక్ష్మణ.

పురమండ్లి ముంగి, శ్రీలక్ష్మణ ప్రశ్నోకంధ జరిగినది. ఆ సభలో ఈన్నవ లక్ష్మీదాయమ్మ గారు, శివసయ్యమ్మ ముఖ్య రూపకర్తలను గురించియు, ప్రతివారు ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించి నేగాని స్వరాజ్యము శీఘ్రకాలములో చేపారదనియు, ప్రతివారు కొంత నేపు తిరిగిచేసుకొని రాటుములమీద నూలు తీయవలసిన దనియు, అన్నిటికంటే ముఖ్యముగా ప్రతివారు పేటపేట తిరిగి ఖద్దరు వస్త్రములును విక్రయించ వలసినదనియు మొదలైన సంగతులను గురించి యుపన్యసించిరి.

జగ్గయ్య

కోల్కత్తాలోని చెంగల్పట్టుకు జిల్లాజడ్డిగా మార్చినప్పుడు యచ్. సి. ఫవులరుగారిని ఆయన స్థానే ఇక్కడ జిల్లాజడ్డిగా నియమించిరి. కాని ఫవులర్ దొరగారు ఇంతవరకు వచ్చి చార్జీ తీసుకొనలేదు. ప్రస్తుతకడంతులనుబట్టి, ఫవులర్ దొరగారు రానియు లోబోగారు కొద్దికోజులలో వచ్చి జడ్డిపదవి నలకరిం చెదరని తెలియచ్చుచున్నది. ఈ కోజునడంతులబట్టి చూడ లోబోగారు కూడా రావట్లు కనపడుచున్నది.

బొంబాయికాసనసభ కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు శిశిల్వాడు గారు 9 తేదీని సిమ్లాకు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టినతేది, జననకాల భుజియలుగాని (3) జాతకునియొక్కజన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వాయుసమ యముగాని, ఈమూటిలో నేదియో యొకటి మాకు పంపినయె డల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాధిశ్యము, ధనసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళాత సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంగతులు దా ఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పం పెదము. ఈవ్రాసినసంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు ప్రతిసంగతి ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశఫలములు గల పూరా జాతకము, కాశ్యపమృత్యుముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. ఆటు కంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు 8 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు విశ రముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాకు పంపి చాలును.

జాతకమార్పాడము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగ్రంథ ము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూతిభవిష్యద్వర్త మానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తి అయి సిద్ధముగా నున్నది. 800 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థుటము, గ్రహస్థుటము, భావస్థుటము, వద్దుల ములు, పోడకవర్త, అష్టకవర్త, తాత్పర్యసూత్రముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశఫలములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని అత్యుత్పతముగా వ్రాయ బడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సామ్యు వాపసు చేయుదుము. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ఖరీదాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము దీనివల పోస్తుఖర్చులు గాక రూ॥ 2-0-0-0 లు.

ఆలస్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెళ్ల వెంకట శాస్త్రి.

(8512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(3) బెనారెస్ సిటీనందును దుర్గా మెడికల్ హామివారి టూనిక్ గుళికలను నేమియుటవలన రాజకీయర అను నాన్నేపా తుడు నవుంకత్యము లేక నుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుఖ ముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నారు.

దేరాధూన్ }
28-3-19 } బిజ్జీమోర్

క్రమపథ వద్దు. కావి బిల్లులు వచ్చినవద్దు

పాలు చక్కెర కాఫీపొడితో అవసరము లేదు. ఒక కప్ నేడి స్వీట్లో ఒక బిల్ల కరిగించిన తుభ మైను. కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. ఆఫీనల్లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒక సారి పరీక్షించిన తమకే తెలుసును. ఏజెంట్లు కావలెను. 24 బిల్లులు ప్యాకె రూ॥ 1-4-0. పోస్టల్ వేరు! (207) సత్యాగ్రహ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

వనావధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట యందు శేరన్నిక గాంచినది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు తుజిరముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము వి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా యువు అను విడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచ లై పోవును, అన్నిజాగా లలో విక్రయించ బడు చున్నది. (2) 33

Are you in the Full Glory of Manly Strength? If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power. TRY BRISHYA JOGA. Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form. It Guarantees Results. It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD. Price one Phial (to last 30 days) Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE Kalpataru Ayurvedic Works 94 Grey Street, CALCUTTA.

Advertisement for 'Sparling' Patent Lockworks, featuring an image of a lock and text in Telugu and English.

వంగరాష్ట్రశాసనసభ

కలకత్తా, జూలై 10:— కేటీసభయందు మిడ్లపూరు బండిపోటు దొంగతనములను గూర్చి ప్రశ్నించిరి: ఈసంవత్సరము జూలై 21 వరకు 109 దొంగతనములు జరిగినవి. వాలుగుదొంగ తనములు చావుతో గూడుకొన్నయవి. బలవంతమగు గాయములు గూడ జరిగినవి. 1921 సంవత్సరములో 94 దొంగతనములు జరిగినవి. ఇందులో 4 గు మాత్రమే జేరినవి. చాలవర కీనేర ములకు కారణము అసహాయ దృశ్యము. అధికారమును ధిక్కరించి ఈ నేరములను గావించుటకు అసహాయదృశ్యము తోడ్పడెను. చవుకుదారు పరిపాలనము ఆరు మూడాయెను. దొంగలను చెండాడుటకు మంచి ఏర్పాటులు జరిగినవి. ముగ్గురు పోలీసు నూపరించెండెంట్లు పనిచేయుచు న్నారని మా. స్టీవెన్సుగారు బదులిచ్చిరి. ఈ ప్రశ్న సందర్భ ముననే పోయిన మే మాసములో 5 నెలలకు బెంగాలులో 585 దొంగతనములు జరిగినవి. 56 నేరములలో సాత్తు దొంగకొని.

పోలీసుగ్రాంటులనుగూర్చి 4 గంటలు చర్చ జరిగెను. అదనపు ఆర్థిక పత్రములో 856471 రూప్యముల గ్రాంటు కోరబడెను. అనధికారసభ్యులు గ్రాంటులను తగ్గించవని 95 తీర్మానములు గలవు. రెండు తీర్మానములు తప్ప తక్కిన వన్నియు ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరించబడెను. తగ్గించవలెనని చేసినతీర్మానములు ఓడిపోయినవి. హవురా పోలీసువారికి మోటారుబండి నిమిత్తము 6161 రూపాయలు గావలయునని. అది నిరాకరించ బడెను. 14250 రూప్యములు కాలయూనన్న దానిని 10150 రూప్యములకు తగ్గించిరి. కలకత్తా పోలీసు అదనపు ఆర్థిక సైనికులకు మోటారుబండ్లకు 41615 రూప్యములు కాలయూన నని కోరిరి. చాలచర్చ జరిగెను. సామ్యు నీయవలయునని. దానిని నిరాకరించ వలయునని కోరిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను. మొదట గోరబడిన మొత్తములో 16811 రూప్యములు తగ్గించబడి ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.

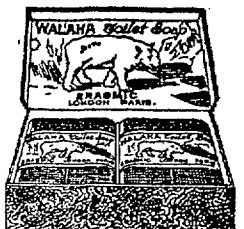
రాజకీయ బండిలు - సంభాషణ ను గూర్చి ప్రశ్నింప, సర్ ఆబ్దుల్ రహిం గారిట్లు బదు లొసంగిరి: ఒకపంజరమును బోలి ముందు స్థలమునుండి రాజ కీయబండిలు తమబంధుమిత్రులతో మాట్లాడుటకు ఆలీపూరు జయలు నూపరించెండెంట్లుగా రుత్తరువుజేసిరి. కొందరుబండిలు ఈఏర్పాటున కొప్పుకొనలేదు. వీరివిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

రాజకీయబండిలకు వార్తాపత్రికలు ఇవ్వవచ్చునాయని యడగ జెయిలు నూపరించెండెంట్లు గారి యనుమతిమీద బండిలస్వంతభర్తలతో నీయవచ్చునని ఆబ్దుల్ రహిం గారు నడిపిరి. ఈ పత్రికలు నూపరించెండెంట్లు గారు అంగీకరించినవిగా నుండవలెను. జాతీయవాదపత్రికలు మరింత బండిల యభిప్రాయములను బావములను బలపరచు నను కారణముతో ఆ పత్రికలను నూపరించెండెంట్లువా రంగీకరించ లేదని తెలియజేసెను. ఈ సదుపాయమును సాగించ విషయము ఆలోచనలో నున్నది.

తప్పుదావా తెచ్చినందులకు శిక్ష

అలహాబాదు, జూలై 10:—తాలిబులనీ క్రైస్తవ యువ పాఠ్యాయుడు బాబూ కుసాబకర్ రాయుగారు తప్పుదావాను తెచ్చినందులకు ఎందుకు శిక్షించరాదో కారణమును జూపుచుని మోక్షార్థువారు తెలియజేసిరి. తాలిబుమునీగారు చేతులు జోడించుకొని కంటనీరు గుక్కుచు తిననేరమును ఒప్పుకొని వికరములను తెలియజేసినపుడు మోక్షార్థుల అందరకును ఒకవిధమైన ఆవేశము గల్గెను. ప్రాతములముగ అన్నిటిని తెలియజేసెను. కుస్సుమరాయి, దంగుగార్లు నేరములో ఇమిడ్చిరి. దంగుగారి ప్రోత్సాహముచే తాను చేవ్రాలుచేసితినియు తప్పు సాక్ష్యముతో బలపరిచితి ననియు తెలియజేసెను తనతప్పునకు విచారించి దాని ఫలితమును అనుభవించుటకు సిద్ధముగ నుంటినని చింతాక్రాంతుడై పలికెను. తక్కిన ఇద్దరు ఎట్టి వాజ్మూలము నీయలేదు. తాలిబునీగారు తెలిసి దెచ్చుకొని బుద్ధిగ ప్రవర్తించెద ననుటచే సంతసించి ఆయనను న్యాయ మూర్తులు వదలివెట్టిరి. మిగిలిన ఇద్దరిని తత్కణము పోలీసు స్వాధీనము జేసుకొని డిస్మిట్టు మేజిస్ట్రేటు నెడుట విచారణకు బంపవలయుననిరి. ఈ లోపుగ జామినుమీద విడుదల జేయవలెననిరి.

ERASMIC

చర్మమును మెత్తపరచుచు సుఖముగ నుండును. నువాసనకు ఘనతకు గుణమునకు అద్వితీయము. ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకుడు. అన్నిస్థాన వర్తకులవద్ద దొరకును. (బి)

మెటల్ పాలిష్ నిప్పు తగిలినను రగులదు C. Y. Iyer. Sole Distributor for Madras Presidency Post Box 128, Madras Stocked by Messrs. Sarasvathi & Co., Broadway, MADRAS.

Advertisement for 'కత్తి కట్టలు' (Cat Mats) with details about the product and its benefits.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2113-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యోగ దృష్టి హస్తాశువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతదైవము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమా హలు విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్రము తెలుగుభాషలో అతి సుభాషితమైన తెలివి వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివలె రూ 4-0-0. త్వరపడుడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

Advertisement for 'బహుమానము' (Bhahumanamu) featuring an image of a person and text about the product.

Advertisement for 'మెలయచందనము' (Melayachandanam) featuring an image of a person and text about the product.

వేమన

సంపూర్ణ బీజితచరిత్రము
బోధనలు, చిత్ర పటములు

ప్రొఫెసర్ గంగాధర పాపిరెడ్డి

(పాపిరెడ్డి వ్యాసాచార్యుల వారసుల ఆశీర్వాదమున)
వ్యాసాచార్యుల శ్రీ వేమనాచార్యుల మేరకముగా
పీఠిక (కాపీరి.)

కష్టపడి సంపాదించి, భారత కవిత్వము చేసి
ముద్రించిన చిత్రపటములు వేమన వికలపు.
వేమన స్థలము, కాలము, కులము, కలుగు
బుద్ధి, భావము, కవనము, విమర్శలు, కవనము
మొదలగు 18 శీర్షికలుగల 230 పుటల గ్రం
థము. విపులమైన పీఠిక, యింకా డెక్క, సమస్త
వివరములు నున్నవి.

శ్రీమహాపాద్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి గారి
వ్రాయుచున్నారు: నెలూరు, 22-6-22.
“మీ రత్యంత జ్ఞాపిపూర్వకముగా పంపిన వేమనచరిత్రము నంది
కొని యందుల విషయముం బరిశీలించితిని. ఆంధ్ర శారదను దొడ్డబుణ
ముగ్ధుఁ బెట్టితిరి. మనభాషలో అరుదైన సవిషయమున అనల్పమయిన
పరిశ్రమనువహించితిరి. ఉపలబ్ధము ఇంచుకయు ఊహామెండును అగు
నిట్టి విషయములలో కేవల సిద్ధాంతంబే గోచరించుట పుణ్యవశము.
అట్టిచో మీరు ఓషితో అరసియరసి నిరూపించిన వృత్తాంత
ములు మనోహరముగా నున్నవి. మనదేశపు జ్ఞానులలో నెల్ల వేమన
పండిత పామర భేద మక్కఱలేక సకలజనులకు తన సూటి మాక్తుల
చేత ప్రత్యక్షగురుప్రాయుఁడు. ఇతని సూక్తులను కొన్నిటిని యెఱుం
గని యాంధ్రుఁ డుండఁడు. అట్టివాని చరిత్ర మగుటచే ఈ గ్రంథము
ఆంధ్రుల కత్యంతప్రియ మని చెప్పవలయునా?
(Sd) వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి.

ఇంత వఱ కిట్టి సంపూర్ణ చరిత్రము
కాని ఇంత సర్వంగ సుందరముగఁగాని ప్రక
టన మొదలేదు
శ్రీ లింగో బయిండు ప్రతు లై పోయినవి.
కొందఱు వెల యధిక మని వ్రాసినందున
నీ కిందిరీతి వెలుల తగించితిమి. రు. అ. నై.
అంటిక్ కాగితము ఉత్తమప్రతి 1-8-0
సాధారణ ,, (విద్యార్థులప్రతి) 1-4-0
ఏది కావలసినవా రది వ్రాయవచ్చును.
విషయము చెండు నొకవిధముగ నే యుండును.
ఇతర లైదు ప్రతు లిప్పుడు దొరకవు.
ప్రతి ఎనిమిదిరూపాయలకు లైబ్రరీ
పుస్తకముగా కొన్ని తాలూకా బోర్డుల వారు
వెంటుచున్నారు.
క మ ల కు టీ ర ము
మైలాపూరు - మదరాసు

డిప్టోమార్ పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు
ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యవ్యర్థి శీలురుగాను నుండు
(8497) ఆయుర్వేద భూషణం

పండిత యం. దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి
ఆయుష్ష్య రసాయనమ్ బలవర్ధకమగు
దివ్యాషధము
ఆయుష్ష్యము, రక్తకోశకము, ఓజస్వ్యము, వృద్ధ్యము, బల్యము, వృద్ధ్యము, మేధస్వ్యము, ప్రసవము, ఉత్తీర్ణము మొద
లైన విశేషగుణములు ఈ ఒక “ఆయుష్ష్య రసాయనమును” కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన
వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాదము, వృద్ధాశోగములు, తుల్యరోగము, ధాతునష్టము, ఉష్ణా
దము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. శ్రీమతి గర్భము ధరించియుండునపుడు
ఆయుష్ష్య రసాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేవించిన తల్లికిని గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతుపుష్టి
కలిగించును. బలహీనమైన బాలురకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగపడెను. ఆయుర్వర్ధకము. చర్మ
రోగములను హరించును. నెగవ్యాధులకు ఇదే వృత్తము ఒక షధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. నీటి 1 కి 2-0
ఆర్యశాషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
శ్రీ గద్వాల మహారాజే సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశ ము
లందును ఉపయోగింపబడి అనేకులను కీర్తించినది
జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శత్రుధాతపుత్రమును, ఉపయోగింపదగినవి
ఇవి వేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. వేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము
చప్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, వేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులకు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి
శ్రీమతికూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాసింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము
హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శత్రుధాతపుత్రము 1 అవున్సు సీసారు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 1/2 " " 0-10-0
తంతివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారపుర వీధి, మదరాసు.

ఇ సా న థే లే

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.
జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక
ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయం కాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను
అష్టాగ్ర
తిమురువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యాషధ మిది
యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.
మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, భోర్లు - బొంబాయి.
Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు. (25)G

POLINES GONOMIXTURE

18 సంవత్సరముల నుండి చాలప్రసిద్ధి జెందినది.
ఒక షధము గోరెయ్య మొదలగు అన్ని విధములైన
ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది నువ్వుపిదగ్గమైన
వనమాతికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మా
తాడు నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసానుండు తెప్పిం
చుకొని నేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముమీద గుణమును
తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0
రెండింటికి రు 8-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.
[8458] ఉత్తరములు యింగ్లీషుగా వ్రాయుట యుచితము
D. Polines & Co.
Chemists, No. 3, Harimohan Roy Lane
Calcutta.

దిల్ ఖిష్ లేహ్యము.

మా వైద్యశాలయందు మేమామచే జరిపించిన వ్యాధులకు
నీ ఔషధము 262 మూలికలతో తయారుకాబడినది.
మేమా మనగా దేహ మంతటయు మత్స్యలు, నోవ్వులు,
తిమ్మిర్లు, అరికాలు అరిచేతులు, దుండలు, బలహీనము, అజీర్తి,
గుండెదడ, భారము, దగ్గు, ఎగవ్యాస, కీళ్ళనోవ్వులు, శరీర
మంతయు లాగుట, శరీరకంపము, కుక్కనష్టము, పొండించి
శరీరము తెల్లబడుట, జీర్ణించిన నెక్, సవాయి మొదలయిన
వ్యాధులుగా శరీరమం దుండు ఏ జబ్బునైనను పూటకు పావు
తులము లగాయతు ఆరతులము మోతాదను నలుబది దినములు
నేవించిన రోగము నిర్మూలములయి పలుచబడి తీగవలె తెలికొర
యింద్రియమును గట్టిపరచి, రోగికి యింద్రియపుష్టి గలిగి పరి
శుభమైన రక్తమును కలిగించుటయే గాక తత్వవ్యక్తన కళలు
గలుగజేయును. ఏ విధమైన మేహరణమైనను సునాయాసముగా
గ్యారంటీతో యీ లేహ్యము నేవించినవారలకు వై చికిత్స
లేకయే నివారణ మగును. 40 తులము శీత 1-కి రు 6-0-0
గారంటీ బాండు ఇచ్చాభిక్షము.
గుణమియనిచో సొమ్ము వాపసు చేయబడును.
ఓ ఆయుర్వేద యునానీ వైద్యశాల, కాకినాడ.

గృహ నిర్మాణము

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గో
దావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల
వారికి, హెచ్చరిక.
మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. శేఖ కలక
తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, శేఖమానులు
కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న,
వర్షపుట బోరు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము.
చెన్నపట్టణం శేఖకంబే మా శేఖ తక్కువ, రయిలు
చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కావలెన్నివారు,
ఇట్లు వ్రాయవలెను.
ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి
శేఖ కలకవర్తకులు, కాకినాడ.